Nr. 86. Czwartek, dnia 14 Kwietnia 1932 roku. Cena 10 gr. Rok XXVII.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedyńczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr 6126.

Sklep „Gońca Częstochowskiego", ul. Panny Marji 26 – Telefon nr. 50

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 245. Skrz. poczt. 45

Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadesłane 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wyraz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenie skośne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

PO WYBORACH w NIEMCZECH.

Strategja narodowych socjalistów. — Pucz czy walka wyborcza. — Brak solidarności w obozie Hindenburga. — Wpływ sytuacji ekonomicznej.

Fakt wyboru feldmarszałka Hindenburga, przedłużający okres jego urzędowania na stanowisku prezydenta Rzeszy o dalszych siedem lat, był faktem, którego można się było zgóry spodziewać. Wobec tego w ocenie tego ponownego wyboru na pierwszy plan muszą się wysunąć szczegóły bardzo charakterystyczne i ważne dla dalszego rozwoju napiętej sytuacji politycznej w Niemczech.

W przededniu ponownego głosowania obóz, popierający Hindenburga, a zwłaszcza jego skrzydło lewe, republikańskie, najbardziej aktywne i najbardziej bezinteresowne, rzuciło hasło: „Więcej głosów dla Hindenburga, niż przy pierwszem głosowaniu!" Wielkie organy demokratyczne popierające gorąco wybór feldmarszałka, zapowiadały spadek głosów hitlerowskich jako rezultat zawodu przy pierwszem głosowaniu, kokietowały usilnie Stahlhelm, a nawet niemiecko-narodowych, wzywając ich do przyłączenia się do zwycięskiego obozu, a wreszcie w sposób bardzo znamienny ostrzegały komunistów, by nie oddawali swych głosów na beznadziejnego kandydata Thälmana i wyborem dotychczasowego prezydenta zagrodzili drogę triumfowi faszyzmu i represjom, które w tym wypadku spadłyby na wszystkie partje robotnicze.

Oczekiwania te naogół nie spełniły się, a wezwania nie odniosły skutku. Głosy Düsterberga w znacznej większości poszły na Hitlera. Co więcej w obozie komunistycznym, opartym na zasadzie slepego posłuszeństwa i dyscypliny, zaszedł fakt zbiorowego odstępstwa. Z pośród jednej trzeciej blisko części głosów, która ubyła Thälmannowi przy drugiem głosowaniu, pokaźna ilość poparła śmiertelnego, zdawałoby się, wroga komunistów — Hitlera. Widać, że granice między oboma skrajnenymi obozami są nieustalone i płynne, a liczni dezerterzy raz po raz przechodzą przez zieloną granicę.

Rezultat głosowania można sformułować w następujący sposób: Hindenburg w ostatecznem głosowaniu odniósł zwycięstwo mniej imponujące, niż się tego można było spodziewać po głosowaniu pierwszem. Obóz hitlerowski okazał nadzwyczajną energję i sprawność i zdołał zdobyć dwa miljony nowych jeżeli nie zwolenników, to sprzymierzeńców posiłkowych. Hugenberg, wstrzymując się od zajęcia zdecydowanego stanowiska przy drugiem głosowaniu, odniósł nową dotkliwą porażkę. Dziś Hitler zdobył sobie monopol reprezentowania strony prawej społeczeństwa niemieckiego, komendy nad wszystkimi niezadowolonymi z obecnego ustroju i dążycymi do zmiany. Partja jego, podwoiwszy ilość swoich głosów z 6 miljonów przy ostatnich wyborach Reichstagu na 13, wysunęła się daleko przed wszystkich swoich partyjnych współzawodników. Ale hitlerowcy nie są stronnictwem, które mogłoby prosperować w okresie pokoju czy zawieszeniu broni. Trzeba im walki i żeru agitacyjnego. Przywódcy muszą im dostarczać rewolucyjnej strawy, chociażby słownej, o ile chcą utrzymać zwolenników przy sobie. Ustawiczne balansowanie na niebezpiecznej granicy między czynem a słowem, jest rzeczą niesłychanie ryzykowną i na dalszą metę bardzo trudną.

Na szczęście dla przywódców narodowo - socjalistycznych zbliża się dzień 24 kwietnia, termin nowej walki wyborczej o sejm pruski, o władzę w największem państwie niemieckiem, które stanowiło najsilniejszą ostoję republiki w Rzeszy. Ku temu celowi sztab hitlerowski może skierować energję swego aparatu i ducha ofenzywy swoich zwolenników. Może ich zagrzać do walki, wskazując na to, że zdobycie twierdzy pruskiej pozwoli owładnąć rządem Rzeszy, i że wielki sukces wyborczy, wyrażający się w ilości głosów hitlerowskich przy wyborze prezydenta, ułatwi dalsze działania wyborcze.

Obóz hitlerowski, krępowany dotąd w swobodzie działania przez rząd pruski Brauna i Seweringa, ma ten brak zasadniczy, że nie sprecyzował swoich celów politycznych, a nawet nie określił dróg wiodących ku niemu, wahając się ustawicznie między próbami przewrotu, a walką na terenie dotychczasowych przepisów prawnych. Obóz przeciwny, który przeprowadził wybór Hindenburga, ma inny zasadniczy mankament: mimo realizmu wszystkich swoich przywódców, choruje na kompletny brak solidarności i po przeprowadzeniu jedynego swego wspólnego zadania w dniu 10 kwietnia, niewątpliwie już 24 b.m. rozbije się na swoje tak różnolite części składowe. A okazało się, że nawet siła wszystkich niehitlerowskich stronnictw, zmobilizowanych do ostatniego człowieka i popartych wpływem aparatu państwowego, ledwo wystarczy, aby odeprzeć ataki żądnych łupu władzy oddziałów narodowo-socjalistycznych.

Co będzie, jeżeli poszczególne grupy, zjednoczone dotąd w armji Hindenburga, pójdą na rękę hitlerowcom? Czy nie będzie wtedy słusznem twierdzenie, że wybór Hindenburga, przeprowadzony w znacznej mierze wysiłkami i głosami socjalistów, gotów zwrócić się przeciw nim i że taktyka wyboru „mniejszego zła" może na dalszą metę nie okazać się zbyt skuteczną?

Oczywiście, na dalszym rozwoju walk politycznych zaciąży przedewszystkiem sytuacja ekonomiczna. Bezrobocie i nędza dmą w żagle hitlerowskie, ewentualna zaś poprawa położenia wzmocniłaby podstawy dotychczasowego ustroju. W. J.

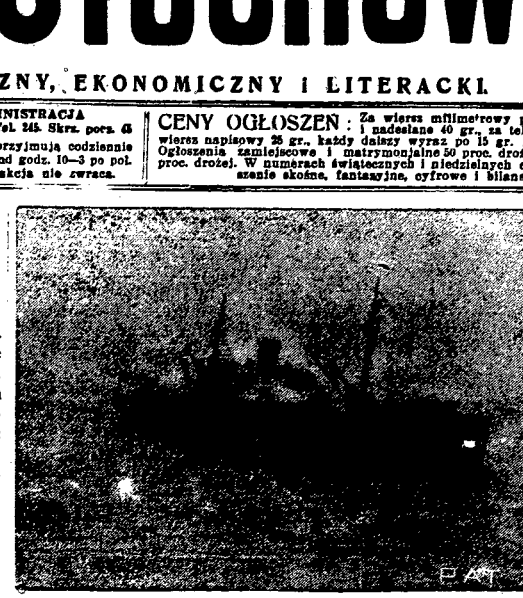

„Cieszyn" powrócił do Gdyni.

Zdjęcie przedstawia s/s „Cieszyn", który osiadł na mieliźnie w Finlandji. Przy pomocy fińskich holowników był sprowadzony do portu Abo, gdzie naprawiono uszkodzenia, poczem o własnych już siłach popłynął do Gdyni.

Ochrona polskiego wybrzeża morskiego

Straż graniczna obejmuje służbę.

Minister skarbu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie, na mocy którego ochrona wybrzeża morskiego zarówno na lądzie jak i na wodzie spełniać będzie straż graniczna. Dla swych czynności służbowych na morzu Straż uposażona zostanie w uzbrojone łodzie i kutry.

Działalność Straży Granicznej rozciągać się będzie w strefie biegnącej wzdłuż wybrzeża, oraz na wodach zatoki Puckiej.

Ochrona wybrzeża przez Straż Graniczną polegać ma na zapobieganiu i ściganiu przestępstw celnych, oraz naruszenia granicy państwowej i jej nielegalnego przekraczania. Ponadto Straż Graniczna obejmuje całkowitą kontrolę nad ruchem okrętowym zarówno przybrzeżnym, jak i dalekomorskich w portach polskich. W stosunku do statków, które mimo wezwania do zatrzymania się, usiłują zbiec, Straż Graniczna uprawniona jest do użycia broni, przyczem jednak przed użyciem jej konieczne jest oddanie dwukrotnego strzału strzegawczego w powietrze, w nocy zaś wyrzucenie ponadto dwóch rakiet koloru niebieskiego. W wypadku użycia broni pierwszą serję strzałów należy skierować w omasztowanie, drugą w ster, trzecią w budkę sternika, resztę zaś w korpus statku.

W stosunku do statków, które osiadły na mieliźnie, uległy rozbiciu Straż Graniczna winna rozpoczyć opiekę celną do chwili przybycia właściwego urzędnika celnego, jednakże bez utrudniania akcji ratunkowej. W stosunku do okrętów marynarki wojennej Straż Graniczna, wrazie stwierdzenia nadużyć winna ograniczyć się do złożenia właściwym władzom wojskowym i celnym odpowiedniego raportu.

o——o

Klęska żywiołowa w Połud. Ameryce

Trzęsienie ziemi i wybuch trzech wulkanów na pograniczu Argentyny i Chile.

Londyn. — Z Siantjago de Chile donoszą, że trzy wulkaty Descabezado, Los Yegesy i Tunguiricia znajdują się od niedzieli w stanie czynnym. Pomimo znacznej odległości w Santjago de Chile sychać odgłosy wybuchów. Z kraterów wulkanów wydobywają się strumienie lawy i popiołu. Ludność okolic położonych w pobliżu w popłochu opuszcza swe siedziby. Z Buenos Aires donoszą, że w departamencie St. Rafael warstwa lawy wydzielonej wskutek wybuchu wulkanu Descabezado wynosi miejscami 60 cm. grubości. Na południe od Mendozy nastąpiły silne wstrząsy podziemne. Słychać odgłosy wybuchów. Wskutek ciemności sklepy i banki są zamknięte. Nawet w samem Buenos Aires powietrze jest przesiąknięte pyłem wulkanicznym.

Londyn. — Z Santjago de Chile donoszą, że teren trzęsienia ziemi i wybuchu wulkanów obejmuje przeszło 700 km. i rozciąga się od Santjago aż na południe do miasta Copcepcion. Jeden wulkan po drugim wznowił swą działalność, jakkolwiek były uważane niemal wszystkie za wygasłe. Ustawicznie dają się odczuć wstrząsy podziemne. Cała okolica jest pokryta popiołem. Nawet w Montevideo, które jest oddalone o 1300 km. od najbliższego wulkanu, spadł gęsty deszcz popiołowy. Wiele osób chodzi z parasolami, lub zawiązują sobie usta i nos chustkami, aby uchronić się od popiołu. W okolicach górzystych są podobno liczne ofiary w ludziach. Połączenia telegraficzne i telefoniczne z terenami, na których nastąpiły wybuchy wulkanów, są przerwane. Rząd chilijski wysłał eskadry samolotów do okręgu objętego katastrofą. W szeregu miast położonych w pobliżu wulkanów panuje we dnie mrok, spowodowany deszczem popiołu, który miejscami stał się przyczyną przerwy w ruchu. Samochody i tramwaje posuwają się z trudem wobec gęstej i grubej warstwy popiołu. Światło elektryczne pali się dniem i nocą. W kilku miastach prowincji Mendoza w Argentynie zażądano aparatów z tlenem. W okolicach górskich Patagonji nastąpił również wybuch jednego z wulkanów.

Buenos Aires. — Wydobywające się z wulkanów gazy siarkowe utrudniają oddychanie. Ziemia w Malargue jest tak popękana, iż wsi grozi niebezpieczeństwo zapadnięcia się. W okolicy Buenos Aires (1200 km. od wulkanów) spadło mniej więcej dwa miljony metrów sześciennych popiołu i piasku.

Pewien meteorolog obliczył, że deszcz popiołu może dojść w przeciągu 24-ch godzin do Europy.

Buenos Aires. — Wobec nowego wybuchu wulkanu Descabezado robi się gorączkowe przygotowania do opróżnienia wszystkich zagrożonych miejscowości w prowincji Mendoza. Ogółem chodzi tutaj o 80 tysięcy ludzi.

W promieniu 300 mil dokoła wulkanu powietrze jest zatrute gazami siarkowemi. Wszystkie pociągi są przepełnione uciekającymi.

Buenos Aires. — Strumień lawy dotarł do odległego o 100 km. od wulkanów miasta San Rafael. W centrum miasta leżący hotel „El Commercio" spłonął. Wsi,

Koncert w Muzeum Narodowem.

W Muzeum Narodowem w Warszawie odbył się koncert dwuch laureatów konkursu im. Chopina: Aleksandra Unińskiego i Imre Ungara.— Zdjęcie przedstawia Aleksandra Unińskiego przy fortepianie Chopina.

BRYGIDA HELM

leżące w górach, są odcięte od świata.

Specjalni posłańcy donoszą z okolic bezpośrednio dotkniętych katastrofą, że setki ludzi doznały zatrucia gazami i grozi im śmierć z uduszenia. Oddziały ratunkowe tylko z trudem posuwają się naprzód.

Popiół wulkanów zakrył słońce. Horyzont w pobliżu miejsca wybuchu jest krwawo-czerwony.

Santjago de Chile. — Wybuchy wulkaniczne w prowincji Talca przekroczyły już swój punkt kulminacyjny i ludność, która wczoraj rano jeszcze w panicznym popłochu opuszczała swoje osiedla, zaczyna się uspokajać. Deszcz popiołu wulkanicznego ustał.

Tak samo w rzadkich tylko odstępach czasu daje się słyszeć podziemne grzmoty. Krwawa łuna która świeciła nad szczytami Kordyljerów, zbladła. Szczyty gór pokryte są grubą warstwą popiołu wulkanicznego, robiącego wrażenie śniegu.

TELEGRAMY

NOWY PROJEKT ROZBROJENIA ZGŁOSZONY PRZEZ LITWINOWA.

Genewa. — Na komisji głównej konferencji rozbrojeniowej zgłosił Litwinow w poniedziałek nowy projekt rozbrojenia powszechnego. Litwinow postawił wniosek o zupełną zmianę atykułu I projektu konwencji rozbrojeniowej Według projektu sowieckiego sygnatarjusze paktu powinni się zobowiązać do ograniczenia proporcjonalnego obecnych zbrojeń.

Armje do 30 tysięcy ludzi mają być wolne od redukcji, armje od 30 tysięcy do 200 tysięcy mają być zredukowane o 5 do 40 procent, armje powyżej 200 tysięcy o 50 procent. Państwa, rozbrojone na podstawie istniejących traktatów (np. Niemcy!!) mają być wolne od redukcji(!). Dalej Sowiety żądają zupełnego zniesienia broni ciężkiej.

ESTONJA ZERWIE UMOWĘ HANDLOWĄ Z ROSJĄ.

Tallin. — Pomiędzy ZSRR a Estonją wynikł konflikt na tle umowy handlowej estońsko-sowieckiej. Przedstawiciel handlowy Sowietów został wezwany do Moskwy. Jak donosi prasa estońska, bilans handlowy z Sowietami kształtuje się wyraźnie na niekorzyść Estonji. Gdy import sowiecki wynosi 680 tys. koron, eksport estoński do Sowietów wynosi zaledwie 13 tys. koron. Ta ogromna przewaga importu sowieckiego nad eksportem estońskim doprowadziła do decyzji nie dopuszczenia szeregu towarów na rynek estoński, mimo umowy handlowej. Następstwem tego będzie niewątpliwie zerwanie umowy handlowej z Sowietami.

RUMUNJA NIE WYPŁACI URZĘDNIKÓW, ALE ZAPŁACI DŁUGI.

Bukareszt. — Poseł Cuza wezwał na posiedzeniu Izby rząd, aby złożone w Banku Narodowym dla celów zapłaty długów zagranicznych 600 miljonów lei użył na zapłacenie zaległych poborów urzędniczych, gdyż wielu z tych biedaków nie otrzymało już gaży od 6-ciu miesięcy.

Rząd oświadczył, że o zrealizowaniu tego planu nie może być mowy. Rumunja będze dalej płacić swoje długi zagraniczne. Pozatem prowadzi mnister finansów Argetojanu rokowania z zagranicznemi kołami finansowemi, w wyniku których spodziewać się należy, iż Rumunja już w najbliższym czasie otrzyma kredyty.

ROKOWANIA O EKSPORT TRZODY DO AUSTRJI.

Wiedeń. — Ostatnio rozpoczęły się w austrjacko-polskiej Izbie handlowej w Wiedniu obrady między delegacją polskich eksporterów nierogacizny a komisjonerami wiedeńskimi w sprawie odnowienia umowy regulującej stosunki handlowe pomiędzy oboma krajami.

Jak słychać, usiłują komisjonerzy wiedeńscy wprowadzić do nowej umowy daleko idące zmiany ograniczające swobodę handlu w tej dziedzinie.

Na czele delegacji polskiej stoi dyrektor Państwowego Instytutu Eskportowego Turski.

Dyrektor Turski oświadczył w rozmowie z przedstawicielami prasy, że miarodajne czynniki w Polsce będą z całą energją i stanowczością bronić szczególnie zagrożonych drobnych eksporterów nierogacizny, których interesy są teraz najbardziej zagrożone.

Brutalna napaść na Polskę

pruskiego premjera Brauna.

Berlin. — Z rewelacyjnemi deklaracjami wystąpił premjer pruski Braun na metingu w pałacu sportowym. Nawiązując do rewizji i przywódców hitlerowskich, Braun oświadczył:

„Skonfiskowane przy rewizjach dokumenty świadczą, że hitlerowcy nietylko projektowali zamach stanu, ale przedewszystkiem za wiedzą swego szefa zmierzali do wyraźnej zdrady kraju(!). Oddziały szturmowe narodowych socjalistów projektowały mianowicie w razie konfliktu z Polską(?) wycofać swe siły z nad granicy, aby wykorzystać moment dla zdobycia władzy w Rzeszy.

Dnia 6 kwietnia na zgromadzeniu w Lęborku, Hitler oświadczył, że bronić będzie granic dopiero wówczas, gdy zostaną usunięci z powierzchni życia politycznego przedstawiciele dzisiejszego systemu.

Ciekawy jestem —mówił Braun — czy Polacy czekać będą na uporanie się Hitlera z dzisiejszym rządem"(!).

Wrażenie mowy premjera pruskiego — jeśli wierzyć oficjalnej relacji — było piorunujące. Stopień napięcia wzrósł, gdy Braun oświadczył: „Rząd pruski posiada dokumenty, które ponad wszelką wątpliwość stwierdzają, że Hitler i jego oddziały pragnęli wykorzystać ewentualny atak z zewnątrz dla dokonania zamachu stanu Prawdziwość dokumentów nie ulega wątpliwości, gdyż potwierdził je Hitler na zebraniach wyborczych w zasadniczej treści".

Wystąpienie premjera pruskiego Brauna jest niesłychanem w stosunkach międzynarodowych wydarzeniem. Premjer pruski w publicznej mowie ośmielił się insynuować Polsce jakieś bezpośrednie agresywne wystąpienie wobec Niemiec Wyskok p. Brauna jest jednak bardzo zrozumiałem, chociaż niezręcznem posunięciem politycznem. P. Braunowi chodzi o pozyskanie sobie nacjonalistów niemieckich, których straszy widmem polskiego najazdu, a równocześnie usiłuje ich odciągnąć od Hitlera, imputując mu zdradę.

Wolno p. Braunowi wojować z Hitlerem, ile mu się podoba, tylko nie wolno w wewnętrzne porachunki niemieckie wciągać Polski. Należy też oczekiwać, że rząd polski we właściwy sposób zareaguje na te kłamliwe podejrzenia, na ten wyskok pruskiej brutalności.

O zniesienie barjer celnych

Znamienne oświedczenie senatora Le Trocquera.

Warszawa. — Senator Le Trocquer, przybyły do Warszawy na uroczystości ku czci Brianda, opuszczając stolicę, w rozmowie z przedstawicielami prasy poruszył szereg aktualnych zagadnień.

W związku z kampanją wyborczą, która rozpoczęła się we Francji, senator oświadczył: Przedwczoraj wyjechałem z Paryża, a kampanja właściwie rozpoczęła się wczoraj rano. Trudno jest stawiać jakieś horoskopy co do jej przebiegu, a tembardziej co do jej wyników. Atmosfera przedwyborcza we Francji w żadnym wypadku nie może mieć istotnego wpływu na tory polityki zagranicznej Francji.

Polska może być pewna stałości tylotej współpracy polsko-francuskiej. Jako polityk współpracowałem ściśle z Arystydesem Briandem i znałem jego plany i idee.

Uważam że jeśli Europa chce wyjść z trudności gospodarczych, przełamać kryzys, musi wejść na drogę porozumień gospodarczych, któreby w konsekwencji prowadziły do zniesienia barjer celnych i wzmocnienia wzajemnej wymiany.

Sytuacja gospodarcza Europy odczuwa istnienie dwu wielkich odrębnych organizmów gopodarczych. Z jednej strony mamy przecież skonsolidowany gospodarczo wielki obszar Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, z drugiej należy wymienić obszar państwowy, obcy zachodniej Europie nietylko systemem gospodarczym, lecz również ustrojem i cywilizacją. Europa między temi dwoma biegunami żyje w stanie chaosu gospodarczego.

Państwa poodgradzały się murami. Jestem gorącym zwolennikiem porozumień regjonalnych, jako pierwszego kroku do uzdrowienia stosunków gospodarczych. Francja zainicjowała plan unji naddunajskiej, który wywołał taki oddźwięk. Opinja polska w żadnym wypadku nie powinna przypuszczać, że plan ten, nawet w swym pierwotnym zarysie, może wyłączać Polskę z udziału w korzyściach z nim związanych.

KINO „PANORAMA" || Wyświetla dziś i dni następnej
„CUDA W GÓRACH MUSSABIELSKICH"
film wytwórni francuskiej w 10 aktach, wzruszająca do łez historja osnuta na tle cudami słynącej miejscowości.
LOURDES
Dla dzieci dozwolone. Tylko 2 seanse dziennie o godzinie 6 i 8 wieczorem.

ZADOWOLENIE WE WŁOSZECH.

Rzym. — Zwycięstwo Hindenburga nie było dla nikogo tutaj niespodzianką, ale prasa zaznacza z zadowoleniem, że gdy liczba głosów, oddanych na Hindenburga zwiększyła się o miljon, to liczba głosów, oddanych na Hitlera zwiększyła się o dwa miljony.

Fakt ten — oświądcza „Tribuna" — jest przypieczętowaniem porażki socjalistów, którzy musieli dla pokonania Hitlera głosować z centrum katolickiem i innemi stronnictwami popierającemi Hindenburga, którego socjaliści tak długo zwalczali.

GRECJA A FEDERACJA NADDUNAJSKA.

Londyn. — Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph'u" donosi, że poza Bułgarją również Grecja wystąpiła z żądaniem wzięcia udziału w federacji naddunajskiej. Koła polityczne w Londynie twierdzą, że pertraktacje 4-ch mocarstw w sprawie bloku naddunajskiego zostaną wznowione po spotkaniu Mac Donalda z Brüningiem, które ma nastąpić w ciągu 14 dni w Genewie lub w Lozannie.

„PIATILETKA" WALKI Z RELIGJĄ.

Ryga. — Przewodniczący związku wojujących bezbożników, Jarosławski, wygłosił na zjeździe nauczycieli sowieckich w Moskwie przemówienie o pięcioletnim planie zwalczania religji. Jarosławski oświadczył, że nauczyciele szkół powszechnych w swej masie ulegają jeszcze wpływom religijnym i że kampanja przeciwreligijna w szkołach i na wsi nie jest należycie prowadzona. Wszystkie wezwania religijne są podporą kapitalizmu i muszą być za wszelką cenę wykorzenione. Walka przeciwko religji powinna być prowadzona z całą bezwzględnością. Plan wykorzenienia i zniszczenia religji w Sowietach został opracowany na następne 5 lat w ten sposób, że urzeczywistnienie drugiego pięcioletniego planu gospodarczego oznaczać będzie jednocześnie całkowite zwycięstwo komunizmu nad religją. Wszystkie świątynie i urządzenia kościelne powinny należeć do historji przeszłości Rosji, jako przedmioty muzealne.

Duchowieństwo Ukrainy

apeluje do opinji Europy.

Genewa. — Na ręce przewodniczącego konferencji rozbrojeniowej Hendersona wpłynął memorjał podpisany przez duchowieństwo prawosławne z Ukrainy Sowieckiej, który stwierdza, że rząd sowiecki prowadząc zaciętą walkę przeciwko religji usiłuje zaszczepić ludności Ukrainy nienawiść do państw europejskich i przygotować ludność do wojny przeciwko Europie zachodniej. Memorjał wylicza dokładnie rozmaite formy prześladowania religji oraz metody sowieckie dotyczące wychowania militarnego młodzieży. Jednocześnie memorjał zawiera listę nazwisk duchownych prawosławnych, wysłanych, przez władze sowieckie na roboty przymusowe.

W pewnej miejscowości w Kijowszczyźnie bezbożnicy celowo rozsadzili lód podczas święta Jordanu wskutek czego procesja z księdzem na czele o mało nie utonęła. Memorjał kończy się apelem do opinji europejskiej, aby nie ufali sowieckim propozycjom rozbrojeniowym, gdyż Sowiety nie chcą pokoju, lecz wojny oraz zniszczenia całej cywilizacji europejskiej i chrześcijańskiej.

ROMANSE CYGAŃSKIE

WICEKRÓL HEDŻASU ODWIEDZI WARSZAWĘ.

Londyn. — Do Polski przybędzie gość egzotyczny. Będzie nim wicekról i minister spraw zagr. Hedżasu Emil Fajsal. Towarzyszyć mu będzie wiceminister spr. zagr. Hedżasu Fuad Hamza.

Emir Fajsal jest drugim synem króla Hedżasu Ibn Sauda. Emir Fajsal odwiedzi szereg stolic europejskich, z któremi Hedżas zawarł ostatnio pakty przyjaźni, a w tej liczbie i Warszawy. Rozpocznie swoją podróż europejską od Rzymu.

GFN. BURHARDT-BUKACKI OMAL NIE OFIARĄ ZAMACHU NA DR. LUTHERA.

Genewa. — Delegat Polski na Konferencję Rozbrojeniową, gen. Burhardt-Bukacki, który jechał z Berlina pociągiem, przy którym dokonano zamachu na dr. Luthera, omal nie padł ofiarą skrytobójczych strzałów. Mianowicie dr. Luther przechadzając się po peronie, stanął pod otwartem oknem wagonu, w którem stał gen. Burhardt-Bukacki i wtedy to oddano do niego strzały. Kula, która lekko zadrasnęła dr. Luthera utknęła w ścianie wagonu, tuż pod oknem, w którem stał gen. Burhardt-Bukacki.

NOWE MATACTWA FINANSOWE KREUGERA.

Sztokholm. — W związku z piątkowem posiedzeniem zarządu wielkiej instytucji finansowej Skandinaviska Kredit A. B. wyszło na jaw nowe oszustwo Kreugera, które wywołało w szwedzkich kołach finansowych wielkie wrażenie.

Amerykańskie przedsiębiorstwo zapałczane International Match Company, należące do koncernu Kreugera, otrzymało obligacje skarbu niemieckiego na sumę 50 miljonów dolarów, jako depozyt; pod zastaw tych depozytów Kreuger otrzymał pożyczkę.

W lecie ubiegłego roku Kreuger polecił obligacje te przesłać do Szwecji i zdeponował je w Skandinaviska Kredit A. B., twierdzi, że nic nie wiedziało, iż obligacje te były już raz zastawione w Ameryce i udzieliło Kreugerowi pożyczki w dobrej wierze, iż jest ona należycie zabezpieczona.

OBAWA ROZRUCHÓW GŁODOWYCH W Z. S. R. R.

Ryga. — Główny urząd statystyczny w Moskwie stwierdza, że w ubiegym miesiącu wskaźnik utrzymania wzrósł przeciętnie o 32 proc., a ceny na poszczególne artykuły pierwszej potrzeby podniosły się od 25 do 45 proc. w porównaniu z rokiem ub. Daje się zauważyć pewne ożywienie potajemnego handlu prywatnego, większość spółdzielni sowieckich chętnie korzysta z usług kupców prywatnych, kupując od nich towary pomimo, iż oficjalna polityka sowiecka tego zakazuje, zawierając tranzakcje w tajemnicy. W sowieckich kołach gospodarczych lansowana jest coraz bardziej koncepcja przywrócenia t. zw. NEP'u, to znaczy częściowego legalizowania handlu prywatnego, gdyż, jak twierdzą żywioły umiarkowane w rzędzie dalszego wzrostu drożyzny i pogorszenia sytuacji gospodarczej rząd sowiecki nie będzie w stanie opanować trudności aprowizacyjnych, co pociągnie za sobą wzrost niezadowolenia ludności i może wywołać ponowne rozruchy głodowe.

MASOWE ZATRUCIE NA BANKIECIE SJONISTYCZNYM.

Durban — Dr. Weitzmann, b. przewodniczący światowej organizacji sjonistycznej, w czasie bankietu, wydanego na jego cześć, doznał nagle zatrucia ptomainą. Podobnego zatrucia doznało jeszcze 30 osób, biorących udział w tym bankiecie. Dr. Weitzmann odbywał podróż po Afryce południowej w celu zebrania funduszów na cele odbudowy Palestyny.

GRUPA BIAŁYCH TERORYSTÓW.

Moskwa. — „Tass" donosi, że w Charbinie kursowały pogłoski o wykryciu terorystycznej grupy białogwardyjskiej, która rzekomo przeszła z terytorjum ZSRR. Grupa ta usiłowała zniszczyć most na rzece Sungari oraz szereg objektów ko-

lejowych. Istotnie straż kolei wschodniochińskiej znalazła na moście minę dynamitową z zapałem elektrycznym. Jeden ze strażników kolejowych został zabity przez zamachowców, drugi ocalał. — Sprawcy zamachu zbiegli. Komunikacja kolejowa została przywrócona.

Śledztwo prowadzone przez władze chińskie, idzie w kierunku stwierdzenia że zamachu dokonali obywatele sowieccy.

POWROT MARSZ. PIŁSUDSKIEGO DROGĄ NA STAMBUŁ—BUKARESZT

Warszawa. — W ciągu poniedziałku otrzymano wiadomość, że Marszałek Piłsudski jedzie dawną drogą przez Stambuł—Bukareszt. Wszelkie zatem kombinacje o jego wyjeździe do Londynu i t. d. absolutnie upadają. W Warszawie spodziewają się przyjazdu Marszałka w piątek lub w sobotę. Nie wiadomo, czy na spotkanie marszałka Piłsudskiego wyjedzie premjer Prystor, który bawi na wypoczynku w Krynicy. Do premjera Prystora wyjechał w niedzielę pułk. Sławek, który tam spędzi parę dni.

Prof. Bartel otrzymał już zaproszenie na konferencję w Spale na dzień 25 b.m., a szczególnie budzi zaciekawienie, czy w tej konferencji weźmie udział także marszałek Piłsudski.

JÓZEF WEYSSENHOFF — LAUREATEM NAGRODY LITERACKIEJ M. ST. WARSZAWY.

Warszawa. — Wczoraj w gabinecie prezesa Rady mieskiej, odbyło się posiedzenie jury nagrody literackiej m. st. Warszawy.

W skład jury wchodzili: J. Kaden-Bandrowski, J. A. Hertz, W. Rzymowski, Z. Kleszczyński, J. Baliński, St. Miłaszewski, J. Moszczeńska, Wł. Zawistowski, prof. Ujejski, prez. Słomiński i wiceprezes Wilczyński.

Na kandydatów do nagrody literackiej zgłoszono: Boya - Żeleńskiego, Zenona Przesmyckiego, Józefa Weyssenhoffa, Zofję Nałkowską i Aleksandra Świętochowskiego.

Większością głosów laureatem nagrody literackiej m. st. Warszawy — za całokształt pracy literackiej — został wybrany Józef Weyssenhoff.

Nagroda literacka wynosi 10 tys. złotych i w myśl statutut wręczona zostanie dn. 3 maja.

GROŹNY STAN POWODZI NA POMORZU.

Toruń. — Woda na Wiśle na terenie Pomorza przybiera powoli i w nocy z wtorku na środę osiągnąć ma pod Toruniem punkt kulminacyjny przy stanie 5.50 mtr. ponad poziom normalny.

Pod Świeciem Wisła wylała, osiągając poziom 4.80 m. ponad stan normalny. Kulminacja na tym odcinku spodziewana jest przy stanie 5.50 m. za dwa dni. Zabudowania SS. Wincentek w Ostrowie świeckim otoczone są dookoła wodą. Ponadto woda wdarła się do fary świeckiej, zalewając świątynie do wysokości pół metra. Istnieje niebezpieczestwo zerwania tamy pod Głogówkiem. Żarnowska Kępa pod Chełmnem została zalana tak, że komunikacja odbywa się łodziami.

Na przestrzeni od Chełmna do Świecia, Wisła przedstawia się jak wielkie jezioro z którego sterczą tylko wierzchołki drzew

W Czechowicach woda wtargnęła do piwnic niżej położonych domów. Również w Przechowie woda wtargnęła do niżej położonych domów. Mimo to jednak, dyrekcja dróg wodnych w Toruniu zapewnia, że większe niebezpieczeństwo wylewu Wisły na Pomorzu nie zagraża.

WALKA ZAROBKOWA NA ŚLĄSKU.

Katowice. — Zarówno przemysłowcy, jak i robotnicy odrzucili orzeczenie nadzwyczajnej komisji arbitrażowej w sprawie obniżki zarobków o 7 proc. w hutach cynkowych na Śląsku. Zatarg obecny załatwi definitywnie min. pracy.

W czwartek odbędzie się w Katowicach posiedzenie komisji pojednawczej i arbitrażowej w sprawie obniżki płac urzędników, zajętych w metalowym przemyśle przetwórczym. Przemysłowcy domagają się obniżki tych płac o 20 proc.

Wczoraj odbyła się u komisarza demobilizacyjnego konferencja w sprawie nowej taryfy zarobkowej robotników rolnych na Śląsku. Właściciele ziemscy umowę zawarli z jedną tylko organizacją robotniczą, na podstawie której obniżyli robotnikom rolnym zarobki od 15—30 proc. Prawdopodobnie ta nowa taryfa zarobkowa nie będzie przez komisarza demobilizacyjnego zatwierdzona.

JEDEN POLICJANT ROZPĘDZIŁ 500 KOMUNISTÓW.

Warszawa. — Wczoraj przed południem w ogrodzie Krasińskich zebrała się grupa wyrostków komunistycznych około 500 osób. Manifestanci wyszli z ogrodu od strony ul. Sto-Jerskiej. Na czele niesiono jakiegoś mówcę.

Przy wylocie ul. Nalewki i Sto-Jerskiej do pełniącego służbę przed przechodnim domem post. 4 komis. Albina Kruszyńskiego, nieznani sprawcy rzucili kilka kamieni. Wówczas, policjant wystrzelił z rewolweru kilka razy w górę. W jednej chwili manifestanci rozproszyli się.

Aresztowano jednego z uczestników manifestacji, przy którym podczas rewizji znaleziono odezwy o treści antypaństwowej.

ś. † p.

ALEKSANDER BADORA

OBYWATEL i KUPIEC

Opatrzony św. Sakramentami po długich cierpieniach, zmarł śmiercią tragiczną w dniu 12-go kwietnia 1932 roku, przeżywszy lat 53.

Wyprowadzenie zwłok z osady Gnaszyn na cmentarz św. Rocha nastąpi dnia 14 b. m. o godz. 2-ej po południu.

Na smutny ten obrzęd zapraszają, pogrążeni w nieutulonym żalu

Żona, syn i rodzina.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON"

Dziś w środę **po raz ostatni!**

Niedościgniony i niezrównany **HARRY PIEL** w swym pierwszym, potężnym filmie dźwięk.

ON... ALBO JA

Niebywały dramat sensacyjny w 2-ch serjach.

Całość w jednym programie!

Nad program: **Dodatki Dźwiękowe**

KRONIKA

Czwartek 14 KWIETNIA

Dziś — Justyna m.
Jutro — Anastazji m.
Wschód słońca o godzinie 4.52
Zachód „ „ 18.39

Kalendarzyk historyczny:
Austrjacy wkraczają w granice księstwa Warszawskiego 1809 r

— **Akademja misyjna w sali Katedralnej.** Jeszcze około miljarda ludzi na świecie nie zna światła prawdziwej wiary, na nas więc, katolikach, ciąży obowiązek szerzenia Królestwa Bożego na ziemi. To też aby popierać dzieło rozkrzewiania wiary, należy wspomagać misje, w tym też celu w sobotę, dnia 23-go b. m. o godz. 6-ej po poł. w sali Katedralnej odbędzie się Akademja misyjna, urządzona staraniem Sodalicji Szkół Średnich Żeńskich w Częstochowie. Na program złożą się: referat, deklamacje, chóry, oraz obrazek sceniczny p. t. „Od chaty do chaty". Bilety w cenie od 50 gr. do 2 zł.

Niezawodnie piękna ta Akademja zgromadzi tłumną publiczność.

— **Miejskie domy robotnicze.** Na wczorajszem posiedzeniu Rady Przybocznej została wyłoniona specjalna komisja, która zajmie się zbadaniem dochodowości miejskich domów robotniczych i dokona obniżki czynszu komornego. Co zaś dotyczy domów miejskich, których wykończenie jest dopiero kwestją przyszłości, to zamiarem zarządu miasta jest zużytkowanie ich do celów użyteczności publicznej.

— **Umowa na autobusy z Citroenem zawarta ostatecznie.** Na wczorajszem posiedzeniu Rada Przyboczna przyjęła umowę z f-mą „Citroen" w ostatecznej redakcji na uruchomienie w Częstochowie z dniem 15 b. m. komunikacji autobusowej.

— **O lokal dla hipoteki.** Rada Przyboczna na wczorajszem posiedzeniu rozważała sprawę wynajęcia lokalu dla hipoteki, decydując uskutecznić to w ramach budżetu miasta. Sprawa powróci jeszcze raz pod obrady.

Z zebrania komitetu

Koła Senjorów Legjonu Młodych w Częstochowie.

W poniedziałek 11 kwietnia o godzinie 18 w lokalu B. B. W. R. odbyło się zebranie Komitetu Organizacyjnego Koła Senjorów Legjonu Młodych w Częstochowie, zwołane przez p. generała Mieczysława Dąbkowskiego, jako przewodniczącego Komitetu. Do Komitetu Organizacyjnego zostali zaproszeni pp. starosta Kühn, pułk. Al. Myszkowski d-ca piechoty dywizyjnej, p. dr. Biluchowski poseł na sejm, p. dyr. W. Płodowski prezes B. B. W. R., komisarz Mazur prezes P. O. W., komisarz Matula, p. dyr. Zbierski, p. dyr. Idzikowska, p. dyr. Kobyłecki prezes Zw. Legjonistów, p. dr. Mikulski i p. mag. Kurkowski.

Przewodniczącym zebrania wybrano przez aklamację p. generała M. Dąbkowskiego, następnie p. Włodzimierz Bociański komendant Legjonu Okręgu Poznańskiego, wygłosił referat na temat ideologji Legjonu Młodych, jako organizacji i zadaniach Koła Senjorów L. M.

Po referacie wyłoniła się żywa dyskusja. Z kolei przyjęto projekt statutu Koła Senjorów L. M. przedstawiony przez p. pułk. Myszkowskiego, oraz ustalono listę przyszłych członków Organizacji.

Na zebranie Organizacyjne Koła Senjorów, którego termin naznaczono na poniedziałek 18 kwietnia o godz. 20, Komitet ma zamiar poprosić p. prof. uniw. Pozn. dr. Antoniego Jakubskiego, prezesa Okręgowego Zw. Legjonistów w Poznaniu i kuratora tamtejszego Akademickiego Legjonu Młodych.

— **Z teatru Kameralnego.** W środę o godz. 6-ej m. 20 po poł. wznowiona na ogólne żądanie rekordowa komedja w 3-ch aktach St. Kiedrzyńskiego: „Piorun z jasnego nieba". — Ceny miejsc od 50 gr. do 1 zł. 50 gr.

W czwartek o godz. 6-ej m. 20 po poł. po raz 30-ty: „Piorun z jasnego nieba".

— **Z „czarnej kawy" w I Gimnazjum państw.** W sali I Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza staraniem Komitetu Rodzicielskiego i Patronatów odbyła się w dniu 10-ym b. m. „czarna kawa", która prócz rodziców zgromadziła sporo osób z szerszych kół publiczności.

Wśród wielu niespodzianek bardzo ciekawą atrakcją było odgadywanie imienia przepięknej lalki, ofiarowanej przez p. Łazarską, artystkę-malarkę. Udał się również „wieczór prawdy", jako poczta, polegająca na tem, że intrygowano bądź to anonimowo, bądź też podpisując nie swój numer. Zaś czarna kawa, podawana przez milusie i urocze gosposie, była doskonała. Przy dźwiękach orkiestry 7 p. a. l. ochocze tańce przeciągnęły się do późnej nocy.

— **Dochód z czarnej kawy w sali Rady miejskiej.** Zarząd Koła lokalnego Przysposobienia Wojskowego Kobiet oraz Patronat Gimn. Państw. im. Słowackiego prosi nas o zaznaczenie, że z wieczoru w sali Rady Miejskiej na czarnej kawie bridge w dn. 9 kwietnia b. r. wpływ brutto wynosił 275 zł. 47 gr., wydatki 114 zł. 20 gr. Czysty zysk 161 zł. 27 gr.

— **Egzaminy na Siostry Pogotowia Sanitarnego.** Zarząd Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie komunikuje, że dnia 25, 26, 27 i 28 b. m. od godz. 5-ej do godz. 10-ej wiecz. w gmachu Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego, odbędą się egzamina ustne kandydatek na Siostry Pog. Sanit. P. C. K., odbywających obecnie praktykę szpitalną.

— **Sąd pozostaje w starym lokalu.** Wobec tego, że właścicielka domu przy ul. Panny Marji nr. 51 p. Fiszerowa dość poważnie obniżyła czynsz dzierżawny, Rada Przyboczna na wczorajszem posiedzeniu postanowiła zawrzeć z nią nową umowę wynajmu na lokale dla Sądu Okręgowego i Sądu Grodzkiego na przeciąg 3-ch lat. Prokuratura i kancelarja sędziego śledczego pozostają również w obecnych lokalach.

— **Miejskie boisko na Zawodziu.** Tymczasowy Zarząd Miasta wydzierżawił sportowemu oddziałowi Straży Ogniowej miejskie boisko na Zawodziu na przeciąg jednego roku.

Umowa z Elektrownią

na dostawę prądu do częst. stacji wodociągów.

Na wczorajszem posiedzeniu Rada Przyboczna przyjęła projekt umowy z częst. Elektrownią na dostawę prądu do wodociągów i kanalizacji na Wierzchowiskach.

Projekt zawiera znacznie niższą taryfę cen prądu, niż obecna, a więc np.: dla pomp wodociągowych za pierwsze 40 godzin po 0.30 zł. minus 15 proc. z rachunku, za dalsze godziny po 0,085 zł. minus 15 proc. z ogólnego rachunku, dla pomp kanałowych za pierwsze 40 godzin po 0.35 zł. minus 15 proc., za dalsze godziny po 0,105 zł. minus 15 proc. z rachunku i t. d.

Nowa ta umowa między Magistratem a Elektrownią zapewne będzie na tych warunkach zawarta.

Sprawa zatrudnienia bezrobotnych

Z konferencji przedstawicieli samorządów w Kielcach oraz z obrad wczorajszych w Częstochowie.

W ub. środę odbyła się w urzędzie wojewódzkim w Kielcach konferencja przedstawicieli samorządów miejskich i powiatowych w sprawie zaznajomienia się z projektowaną przez Rząd akcją zatrudnienia bezrobotnych.

Jak wiadomo, podjęta przez władze rządowe na okres zimowy akcja pomocy bezrobotnym za pośrednictwem specjalnie utworzonych komitetów pomocy bezrobotnym będzie zlikwidowana, z wyjątkiem województw: Śląskiego, Łódzkiego i Kieleckiego, w których z uwagi na duże rozmiary bezrobocia postanowiono działalność komitetów utrzymać, przyczem pozostałe komitety wojewódzkie będą już istniały, jako samodzielne organizacje.

Na podstawie zdobytego doświadczenia, komitety będą mogły tak modyfikować dotychczas prowadzoną akcję, aby dała ona możliwie najlepsze wyniki, oraz zajmą się wynajdywaniem nowych źródeł dochodu na prowadzenie dalszej działalności.

Na konferencji w urzędzie wojewódzkim zebrani przedstawiciele samorządów dowiedzieli się, iż Rząd z braku środków finansowych nie będzie mógł udzielić wydatnej pomocy; na pomoc w formie zatrudnienia bezrobotnych będą asygnowane szczupłe środki, skutkiem czego i akcja pomocy będzie prowadzona w ograniczonych rozmiarach.

Jaka będzie wysokość tych środków, do tychczas niewiadomo, narazie jedno jest pewne, że nadzieje na uruchomienie w okresie letnim większych prac, celem zatrudnienia zwiększającej się rzeszy bezrobotnych, zawiodły.

Pozatem na konferencji odczytano sprawozdanie z dotychczasowej działalności wojewódzkiego komitetu pomocy bezrobotnym. Okazuje się, że komitet dysponował poważnymi środkami, wynoszącymi ponad 3 miljony złotych. Z komitetów powiatowych na terenie województwa na czoło wysunął się komitet powiatowy w Będzinie, prowadząc akcję pomocy w stosunkowo dużych rozmiarach.

x

Jak już wczoraj donosiliśmy, wicewojewoda kielecki p. Bratkowski przybył do Częstochowy i odbył z przedstawicielami miejscowych władz konferencję w sprawie dalszych losów Powiatowego Komitetu do spraw bezrobocia.

W konferencji tej, która odbyła się w Starostwie i trwała około 4 godzin, wzięli udział: p. starosta Kühn, kom. miasta Mazur i przewodniczący wydziału wykonawczego Pow. Kom. do spraw bezrobocia kom. Matula.

Po wszechstronnem rozważeniu obecnej sytuacji ze względu na znaczną liczbę bezrobotnych na terenie miasta i powiatu i brak widoków na szybką poprawę położenia uznano za konieczne nie likwidować działalności Pow. Komitetu do spraw

bezrobocia, lecz tylko ograniczyć ją na przeciąg lata, przy równoczesnem prowadzeniu przez miasto i sejmik powiatowy subwencjonowanych robót publicznych.

Robotnicy, zatrudnieni z subwencji rządowych, będą przedewszystkiem skierowani na roboty na drogach państwowych. Dotyczy to również robotników z miasta, którzy będą wysyłani na miejskie odcinki dróg państwowych.

Wobec decyzji dalszego prowadzenia Komitetu społeczeństwo nie powinno ustawać w swej pięknej ofiarności na cele pomocy bezrobotnym, których tylko pewna część może znaleźć pracę na robotach publicznych.

— **Z K. O. S. „Victoria".** Z dniem 1-m kwietnia b. r. sekretarjat Klubu został przeniesiony do nowego lokalu przy ul. Panny Marji nr. 14, oficyna, parter. Lokal Klubu składa się obecnie z sali, sceny, sekretarjatu, czytelni i t. p.

Sekretarjat czynny jest od godziny 10 do 1 i od 4 do 8 wiecz.

W nowym lokalu koncentrowało się będzie nietylko życie sportowe, ale i życie społeczno-wychowawcze, jakoteż i życie towarzyskie. — Liczba członków Klubu wynosi obecnie około 800.

Ze sportu

Niedzielne zawody przyniosły wyniki naogół spodziewane.

Victoria — Skra 1 : 0. Obydwie drużyny grały w mocno osłabionych składach, co zadecydowało o niskim poziomie gry. Zadowolili jedynie: w Victorji trio obronne i lewa strona napadu, w Skrze bramkarz i prawe skrzydło. Bramkę dla Victorji uzyskał dysponujący doskonałym strzałem Prószyński. Sędzia p. Grajcer niepotrzebnie poddawał się presji części publiczności.

Turyści — Warta 7 : 0. Ponieważ wyznaczony sędzia nie przybył na zawody, mecz prowadził kandydat sędziowski. W myśl przepisów mecz weryfikowany będzie jako mistrzowski. Miejscowe O. K. S. winno energiczne odnieść się do podobnego postępowania sędziów, narażającego kluby na straty pieniężne.

Myszków — Brygada 2 : 0. Pierwszy występ Brygady zakończył się porażką na obcem boisku. Wyróżnili się bramkarz Koćwin, oraz Szczechla w napadzie.

Częstochówka — Korona 2 : 0. Częstochówka niespodziewanie pokonała swego najgroźniejszego rywala w B klasie. W Koronie o klasę przewyższał resztę graczy Poświat, b. gracz Cracovii, w Częstochówce słabych punktów nie było, najlepsi Pacholak, zdobywca obydwu bramek i bramkarz. Wynik zasłużony. Sędzia p. Horowicz.

Sędziowie miejscowego O. K. S. Szerer N. i Egierski prowadzili w ub. niedzielę mecze ligowe, przyczem doskonale wypadł debjut p. Szerera, którego zgodnie wyróżnia cała prasa. M.

— **Statystyka chorób i zgonów w Częstochowie.** W tygodniu od 3 —9 kwietnia r. b. miejski Wydział Zdrowia skonstatował 7 wypadków zasłabnięć na choroby zakaźne, w tem na: płonicę 1, błonicę 1, krztusiec 3, gruźlicę pł. 2.

W tymże tygodniu zmarło w naszem mieście 49 osób, w tem chrześcjan 34, żydów 15.

— **Nocne dyżury aptek.**

W nocy z dnia 13 na 14 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Szostakiewicza — Nowy Rynek Nr. 6, p. Bujakowskiego — ul. Kościuszki nr. 37

— **Włamanie do państw. Seminarjum Naucz.** W dalszym ciągu serji zuchwałych włamań niewykryci sprawcy w nocu z ub. soboty na niedzielę dokonali włamania do państw. Seminarjum Naucz. Męsk. przy ul. Jasnogórskiej. Dostawszy się do wnętrza gmachu za pomocą wybicia szyby, złodzieje włamali się następnie do sali gimnastycznej zapewne chcąc stamtąd przedostać się do przyległego gabinetu dyrektora, gdzie spodziewali się znaleźć pieniądze.

Stróż nocny, obchodzący lokal, usłyszał jednak podejrzane szmery i spłoszył złodziei, którzy rzucili się do ucieczki i, przeskakując płoty, ogrodem zbiegli na ul. Ciemną.

— **Zatrzymanie specjalistów od „trzech kart" za usiłowany rabunek.** Tomasz Wędrychowski, zam. w Rakowie zameldował policji, że w ub. wtorek na ul. Granicznej zauważył 2-ch mężczyzn, którzy urządzili grę w „trzy karty", a kiedy przystąpił do gry, jeden z tych osobników wyrwał mu z ręki 5 złotych, poczem obaj oszuści usiłowali zbiec, zostali jednak zatrzymani. Zatrzymanymi okazali się: Powązka Wacław i Gijszczyk Adam, obaj zamieszkali przy ul. Przechodniej nr. 21. Dochodzenie w toku.

DŹWIĘKOWE „GRAND-KINO" Ostatnie 2 dni!

PRZEŻYCIA JEDNEJ NOCY

W rolach głównych MARCELA ALBANI, IGO SYM i inni.

NAD PROGRAM: ???? oraz DŹWIĘKOWY PRZEGLĄD FILMOWY.

Wejście od 70 groszy Początek o godzinie 5 po południu. Szczegóły w afiszach.

— **Skutki nieporozumień małżeńskich.** Antonina Cybulska (ul. Gen. Bema 26) zameldowała policji, że na ul. Sabinowskiej została pobita przez męża jej, Wacława, z którym od miesiąca już nie mieszka. Mąż zabrał jej koszyk ze sprawunkami i gotówką 118 zł., które ona pożyczyła na handel. Dochodzenie w toku.

— **Podrzucone dziecko.** W ub. wtorek w klatce schodowej domu nr. 7 przy ul. Kilińskiego podrzucone zostało dziecko płci męskiej, liczące około 5 tygodni życia. Dochodzenie w toku.

— **Po sąsiedzku.** Frej Franciszek (Batorego 42) zameldował policji, o pobiciu go przez sąsiada Alfonsa Bednarka. Dochodzenie w toku.

— **Drobne kradzieże.**

Z zamkniętej komórki za pomocą urwania kłódki skradziono Franciszkowi Kuno (Gnaszyńska 40) 6 kur, wart. 24 zł.

Józefowi Stolarskiemu (Pułaskiego 17) skradziono z korytarza domu 180 zł.

Marji Kijak (Narutowicza 8) skradziono z balkonu poduszkę, wart. 20 zł.

Z Kamienicy Polskiej

(Koresp. wł. „Gońca Częst.")

W ub. niedzielę tutejszy oddział „Strzelca" urządził w Domu Ludowym obchód „święconego", w którym obok członków i członkiń wspomnianej organizacji uczestniczyło również sporo zaproszonych gości, przyczem zaznaczyć należy, że m. in. wzięli także udział w miłym tym obchodzie specjalnie przybyli z Częstochowy przedstawiciele naczelnych władz organizacji, jak dowódca 27 p. p. ppłk. Czapliński, prezes powiatowego Związku „Strzelca" p. dr. J. Skotnicki i inni.

Obchód rozpoczęła słowem wstępnem p. nauczycielka Forysiowa, która jako prezeska żeńskiego oddziału „Strzelca" w serdecznych słowach powitała zebranych licznie gości, a następnie zaprosiła księdza proboszcza do wykonania ceremonji poświęcenia przygotowanego na stołach „święconego". Ks. prob. St. Jastrzębski po odprawieniu ceremonji święcenia, wygłosił dłuższą naukę okolicznościową, poczem przystąpiono do tradycyjnego dzielenia się jajkiem, oraz do wspólnej herbatki, która odbyła się w miłym nastroju i przy dźwiękach muzyki, tudzież piosenek zespołu śpiewaczego strzelców. Wreszcie zakończono obchód ogólną zabawą, która wśród tańców i gier towarzyskich przeciągnęła się prawie do północy, przyczem warto wspomnieć tu, że niemałą atrakcją zabawy było, gdy na jej zakończenie żegnali strzelcy okrzykami odjeżdżających przedstawicieli swoich władz, a zwłaszcza p. ppłk. Czaplińskiego, któremu przez tę serdeczną owację wyrażono podziękowanie za jego udział w skromnym obchodzie wiejskim.

Jot.

Z KRAJU.

(—) **Zatarg o płace w hutach żelaznych na Górnym Śląsku.** W dniach najbliższych spodziewane jest przekazanie komisji pojednawczo-rozjemczej w Katowicach zatargu o płace w hutach żelaznych na Górnym Śląsku. Pracodawcy wysuwają żądanie 25 proc. obniżki płac, na co związki zawodowe nie chcą się zgodzić.

(—) **Nauczycielski zjazd spółdzielczy.** W Związku Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie odbył się zjazd delegatów nauczycielskich spółdzielni księgarskich, oraz nauczycieli, pracujących w ruchu spółdzielczym młodzieży szkolnej. Należy podkreślić, że Polska jest jednym z pierwszych krajów, w których powstały spółdzielnie uczniowskie.

W zjeździe wzięło udział przeszło 50 delegatów z całej Polski. Referat na temat: „Spółdzielnie księgarskie jako nauka wychowania spółdzielczego młodzieży szkolnej" wygłosił prof. Stanisław Wojciechowski. Ponadto p. Franciszek Dąbrowski omówił zasady prowadzenia spółdzielni uczniowskich. Na zjeździe przyjęto szereg wniosków, zmierzających do pogłębienia pracy organizacyjnej, wychowawczej i gospodarczej na terenie spółdzielni uczniowskich. Ruch spółdzielczy na terenie szkół uznano za ruch o charakterze ideologicznym.

(—) **Awantury na jarmarku.** Z Kalisza donoszą: Na jarmarku w Miejskiej Górze (koło Rawicza) doszło do zajść na tle walki konkurencyjnej. Oto na jarmark zjechali licznie żydowscy handlarze i oferowali ceny niższe od cen handlarzy miejscowych.

Przyszło między jednymi a drugimi do kontrowersji, w pewnym momencie podniecony tłum rzucił się na stragany żydowskie i począł je demolować, niszcząc towary.

Policja, przy pomocy zawezwanych z sąsiedztwa oddziałów, zajście szybko zlikwidowała, aresztując kilku prowodyrów.

(—) **Dwie ofiary zawodu miłosnego w Olkuszu.** W ubiegłą sobotę przybyła do mieszkania p. D. w Olkuszu (dom Szymonka), 26-letnia Janina Piszczykówna, mieszkanka Strzemieszyć Małych. Po krótkiej rozmowie p. D. zmuszony był wyjechać służbowo do Będzina. Z tego skorzystała jego chwilowa lokatorka i targnęła się na życie, wypijając większą ilość esencji octowej.

Po wychyleniu ze szklanki esencji octowej z dwuch buteleczek, denatka położyła się do przygotowanego łóżka i w strasznych cierpieniach zakończyła życie. Na stole leżał list z pożegnaniem i oświadczeniem do p. D., że kochała go od lat trzech bez wzajemności. Zwłoki tragicznie zmarłej pochowane zostały w Olkuszu w dniu wczorajszym.

Onegdaj dr. Łapiński udzielił pomocy otrutej obok jego domu na polach przy ul. Ogrodzienieckiej, 22-letniej mieszkance Olkusza, Marjannie Kluczewskiej. — Okazało się, że Kluczewska wypiła buteleczkę esencji octowej w celu samobójczym... również z powodu zawodu miłosnego. Denatkę zabrano do szpitala, gdzie czuje się lepiej.

Wielki proces komunistyczny

rozpoczął się w Piotrkowie.

Przed sądem okręgowym w Piotrkowie rozpoczął się wielki proces o działalność wywrotową, w którym na ławie oskarżonych zasiadło 8 głównych działaczy wywrotowych, stojących na czele komórek komunistycznych i komitetu dzielnicowego K. P. P. w Tomaszowie oraz 1 kobieta agitatorka komunistyczna, Julja Mąkolówna, znana pod pseudonimem partyjnym „Maryśka". Akt oskarżenia zarzuca wszystkim oskarżonym zbrodnię zdrady głównej, wreszcie oskarżonym Zakrzewskiemu i Małeckiemu, że pierwszy dostarczył broni, a drugi wystrzelił do policjanta Walentego Kiełbasy wieczorem dnia 3 listopada ub. r. i ciężko go zranił w chwili, gdy post. Kiełbasa przytrzymał prelegenta komunistycznego z Łodzi, którym — jak się później okazało — był oskarżony Józef Marchwijski, przemawiający na masówce pod fabryką wilanowską.

Po aresztowaniu sprawcy zamachu na policjanta Kiełbasę osk. Małeckiego został wykryty cały komitet dzielnicowy komunistycznej P. P., w wyniku czego zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu oskarżeni: Roman Tuchowski, znany pod pseudonimem „Romek", sekretarz komitetu dzielnicowego K. P. P., Mink Emanuel „Żółty", skarbnik, Paweł Steinke „Biały", łącznik, Józef Witaja, technik, Józef Mołojec „Czarny" i Stefan Zakrzewski „Kołdun", kierownik bojówki.

Niektórzy oskarżeni, jak Małecki i Witaja do winy się przyznają i demaskują na rozprawie swoich byłych towarzyszy partyjnych, pozostali zaś wypierają się przed sądem winy, twierdząc, że zeznania ich w policji zostały „wymuszone". W pierwszym dniu rozprawy odbyło się odczytanie aktu oskarżenia i przesłuchanie oskarżonych. Sprawa potrwa 5 dni. Kompletowi sędziowskiemu przewodniczy prezes Tchórzewski wotują s. s. o. o. Kuczyński i Kędzierski. Oskarża prokurator Izdebski. Obronę wnoszą adwokaci: Duracz i Lederman z Warszawy i adw. Nowak i Zylberberg z Piotrkowa.

Ostatnie wiadomości.

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI ZWIEDZIŁ ATENY.

Ateny, 13.4. — Marszałek Piłsudski w drodze powrotnej z Egiptu, korzystając z postoju okrętu w porcie Pireus, zwiedził w towarzystwie posła Jurewicza Ateny, dając wyraz swemu zachwytowi przy zwiedzaniu Akropolu i stadjonu. Po zwiedzeniu miasta p. Marszałek powrócił na okręt.

GANDHI NIE ODWOŁA AKCJI CYWILNEGO NIEPOSŁUSZEŃSTWA.

Londyn, 13.4. — „Daily Herald" donosi, że minister do spraw Indji Hoare, przemawiając w Izbie Gmin, owiadczył, iż zaproponował on Gandhiemu wypuszczenie z więzienia, o ile na kongresie panindyjskiem wystąpi z projektem odwołania akcji cywilnego nieposłuszeństwa. Gandhi odpowiedział, iż jest to niemożliwe, dopóki rząd nie odwoła nadzwyczajnych zarządzeń stosowanych w Bengalu. Na zapytanie jednego z członków Izby, ile osób przebywa w więzieniach w związku z akcją nieposłuszeństwa cywilnego, minister Hoare określił, że aresztowano do tychczas około 25.000 osób.

O ZARZĄDZENIA PRZECIW ODDZIAŁOM SZTURMOWYM HITLEROWCÓW.

Berlin, 13.4. — W kołach politycznych krążą wersje o wydaniu ostrych zarządzeń przeciw oddziałom szturmowym hitlerowców. W dniu dzisiejszym spodziewane jest orzeczenie w tej sprawie Hindenburga i rządu. W kołach politycznych prawicy ewentualne zarządzenia przeciw szturmowcom Hitlera komentowane są bardzo nieprzychylnie.

DESZCZ POPIOŁÓW W STOLICY ARGENTYNY.

Paryż, 13.4. — Niebo stolicy Argentyny zakryte jest gęstą mgłą popiołów. Dachy domów i ulice pokryte są szarą masą pyłu wulkanicznego. Wiele osób cierpi na migrenę z powodu podrażnienia dróg oddechowych. Ludność zachowuje spokój.

Buenos Aires, 13.4. — Deszcz popiołów ustał dziś w godzinach popołudniowych, lecz nad miastem w dalszym ciągu unosi się mgła popiołów, stopniowo opadająca na ziemię.

PODZIĘKOWANIE.

Za umiejętne i dobre wyleczenie mi konia z ciężkiej niebezpiecznej choroby zapalenia płucnego, tym sposobem wyrażam p. Antoniemu Kotali, Felczerowi Weterynarji, zam. przy ul. św. Barbary Nr. 95, serdeczne podziękowanie. *Władysław Przybylski.*

ZAROBEK
wysoki znajdą umysłowi, fizyczni bezrobotni. Wkład, fachowość zbędna. Zgłoszenia: „Natychmiastowy dochód zapewniony" Polrek Lwów, Zimorowicza. 518.

SZUKAM
pokoju umeblowanego od frontu z używalnością telefonu. Oferty do sklepu „Gońca" pod — „Telefon". 536

MEBLE
nowe i używane wszelkiego rodzaju kredensy, stoły, krzesła, szafy, bieliźniarki, trema, otomany, kozetki, łóżka, materace, sypialnia jasna i krzesła gięte. I Aleja nr. 12, Gliński. 822

PALETKA
wiosenne dla dzieci sukienki, ubranka poleca „Halina" Kościuszki 1/5.

MYDLARNIA
z dwoma kotłami do wynajęcia. Ogrodowa 53.

SKLEP
do wynajęcia. Aleja 29, Winter. 834

FORD-PÓŁCIĘŻAROWKA
w dobrym stanie do sprzedania tanio Wiad. w Administracji Gońca III-cia Aleja nr. 52.

400 DO 500 ZŁ.
ubocznego zarobku miesięcznego, bez narażenia godności stanu znajdą osoby mające szerokie koła znajomości. Wiadomości fachowe zbyteczne. Zgłoszenia „Gozakred" Lwów Wałowa 11.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje i kuchnia z wygodami bez odstępnego. Warunki dogodne, ul. Stodolna 1 róg Warszawskiej u gospodarza.

WÓZEK
dziecinny sprzedam. — Aleja 31, dozorca wskaże. 850

DOBRA OKAZJA
sprzedam Zakład fryzjerski damsko-męski, dobrze prosperujący: Ewentualnie spólnika dobrego ondulatora (kę). Mały kapitał. Oferty do sklepu „Gońca" pod 102.

WOBEC TEGO,
że nie otrzymałem od Towarzystwa Ubezpieczeń „Vita" przyrzeczonej mi polisy, unieważniam weksle, wystawione przezemnie na sumę zł. 750.—. Izydor Mitz, Częstochowa, Garibaldiego nr. 26. 565

POSZUKUJE SIĘ
małżeństwa lokaja i kucharkę. Referencje poważne wymagane. Oferty do sklepu „Gońca" sub. „Lokaj". 849

DO WYNAJĘCIA
2 lokale po 2 pokoje z kuchniami, Dużyński, III Aleja nr. 61. 566

POSZUKUJĘ
2-ch pokoi z przedpokojem i kuchnią z wygodami w śródmieściu. Oferty do sklepu „Gońca" dla „K. B." 848

ZA WEKSLE
wystawione przez żonę moją Stefanję Błaszczyk nie odpowiadam. Stefan Błaszczyk, ul. Kilińskiego nr. 90. 851

ZGUBIONO
rewolwer Nr. 67198 należący do Zygmunta Drobniaka. 835

Najnowsze źródło dochodów dla skarbu

Instytuty piękności w Ameryce są najlepszym płatnikiem podatkowym.

W Stanach Zjednoczonych odbywa się teraz wobec olbrzymiego deficytu w budżecie gorączowe poszukiwanie nowych źródeł podatkowych. W tych poszukiwaniach zwrócono uwagę na przemysł kosmetyczny, który pod postacią t. zw. instytutów piękności, pielęgnacji fizycznej, urody etc. rozkwitł wspaniale w ostatnich latach.

Rząd postanowił obłożyć wszystkie środki i zabiegi kosmetyczne podatkiem w wysokości 10 proc. ad valorem. Podatek ten ma dać skarbowi wpływ w wysokości około 35 miljonów dolarów.

Cyfra tego podatku daje pojęcie o sumach, jakie rokrocznie wydają obywatelki i obywatele Stanów Zjednoczonych na zabiegi kosmetyczne. Opierając się na przybliżonych danych, urząd podatkowy ocenia tę sumę na 350 do 400 miljonów dolarów rocznie. Ale i ta olbrzymia suma stanowi tylko cząstkę faktycznych wydatków na zabiegi kosmetyczne, gdyż nie wchodzą w nią honorarja za masaże, okłady, ondulacje, manicure etc., które stosują poza instytutami piękności zakłady fryzjerskie, rozmaite kliniki etc.

Przemysł kosmetyczny w Stanach Zjednoczonych rozrósł się tak potężnie w ostatnich latach, iż zajmuje on obecnie czwarte miejsce w szeregu wielkich przemysłów, po metalurgicznym, naftowym i samochodowym, Wyprzedził zatem przemysł filmowy i zepchnął go z czwartego na piąte miejsce. Przed kilku miesiącami stwierdzono na kongresie amerykańskich przedsiębiorstw kosmetycznych w New Yorku, iż przeciętnie każda Amerykanka wydaje corok około 200 dolarów na pielęgnowanie swej urody, zaś związek fabrykantów środków kosmetycznych stwierdził na kongresie w Chicago w r. 1931, że Amerykanki „skonsumowały" 2375 ton pasty barwiącej do warg.

Cyfry te są wprost fantastyczne i nie mają odpowiednika w żadnym innym kraju poza Ameryką. W żadnym innym kraju puder, szminka, róż, rozmaite pasty i perfumy nie odgrywają takiej roli, jak w Stanach Zjednoczonych, gdzie nie stanowią one przedmiotu luksusu, ale wchodzą do kategorji przedmiotów codziennego użytku. Stąd też wielkiej konsumcji tych środków odpowiada równie wielka produkcja. Można zatem zgóry przewidzieć, iż obłożenie 10 proc. podatkiem tych przedmiotów „niezbędnej potrzeby" nie wpłynie bynajmniej na ich zbyt, nie zmniejszy konsumcji, a w wydatnym stopniu zwiększy wpływy podatkowe. Em.

Wieści z Madrytu

Po 10-ciu miesiącach republiki. — Życie powszednie. — Zanik handlu antykami. — Nauczycielstwo górą. — Tanie mieszkania.

Madryt, w kwietniu. Republika istnieje „już" w Hiszpanji 10 miesięcy, reformy, które jednak dotychczas przeprowadzono, nie wpłynęły zasadniczo na zmianę zewnętrznej formy życia w nowym ustroju. Zmiany — owszem są, ale na oko, dla cudzoziemca Madryt pozostał takim, jakim był rok czy dwa lata temu. Na Puerta del Sol przewalają się tak samo w niedziele, święta i wieczorem w powszedni dzień ożywione tłumy spacerowiczów, tak samo zapełnione są werandy cukierni, kawiarni, tak samo gorące słońce wiosenne grzeje i świeci, a sprzedawcy kwiatów uwijają się po ulicach i placach, ofiarując za grosz groszaków swój pachnący towar. Od czasu do czasu wydarzają się starcia policji z opozycją, jak za monarchji, tyle tylko, że w innym sensie, pisma przynoszą wiadomości o rozruchach w tym albo innym zakątku prowincji.

Jednym z pierwszych dekretów nowego rządu republikańskiego był zakaz wywożenia z kraju antyków, zresztą nietylko zakaz eksportu, ale i zakaz obrotu handlowego antykami wewnątrz kraju. Dzisiaj ktokolwiek chce kupić dla siebie obraz np. lub mebel antyczny, musi uzyskać pozwolenie prezydenta danej prowincji. A pozwolenia takie udzielane są z reguły wyjątkowo rzadko. Skutek dekretu był taki, że trzy czwarte magazynów z antykami zamknęło swe podwoje. Nawet fałszywe antyki nie pojawiają się na rynku sprzedażnym — boją się ludzie, aby nie wzięto fałszywych za prawdziwe! To też Hiszpanja, a Madryt w szczególności, zalane są teraz meblami ultra moderne. Dyrektor jednej ze szkół artystyczno-zawodowych w Madrycie pochwala ten stan rzeczy.

— Skoro nie wolno handlować więcej antykami, można nareszcie przystąpić do pracy nad stworzeniem nowych form dzieł sztuki.

Frekwencja w teatrach i teatrzykach madryckich wzrosła niepomiernie. Płace zarobkowe robotników, rzemieślników wzrosły znacznie, niekiedy o 200 do 300 proc. Te warstwy ludności, zarabiające dzisiaj nieźle na utrzymanie, mogą sobie pozwolić na rozrywki, i one to zapełniają wszystkie tańsze miejsce w teatrach madryckich. Teatrom dzieje się więc dobrze, co miesiąc nieomal otwiera się, na przedmieściach zwłaszcza, nowy przybytek muzy teatralnej. Poziom przedstawień nie jest coprawda zbyt wysoki, przeważają w programie komedje i farsy o dość niewybrednym guście. Ale tłum nowych widzów pragnie łatwej rozrywki.

Rząd republikański, ze względów oszczędnościowych i politycznych, zredukował znacznie liczbę szarż oficerskich. Karjera wojskowa przestała być magnesem przyciągającym zawodowców. Ogólne natomiast zainteresowanie zwraca teraz na siebie karjera nauczycielska, w której warunki materjalne zostały znacznie polepszone. Wszyscy rzucili się zatem do seminarjów nauczycielskich, które są przepełnione. Kilka dni temu można było podziwiać wywieszone na drzewach zakładu fryzjerskiego w centrum miasta zawiadomienie treści następującej: „Zakład chwilowo nieczynny z powodu wyjazdu właściciela na egzaminy bakalarskie".

Ogromnie spadły w cenie mieszkania w Madrycie. Zwłaszcza staniały większe lokale. Przyczyniła się do tego ucieczka w pierwszych dniach rewolucji co bogatszych właścicieli zagranicę. Pozatem wielu właścicieli ziemskich, mieszkających stale w stolicy, opuściło swe wytworne apartamenty i przeniosło się na prowincję, gdzie życie jest tańsze. Dochody tej warstwy społecznej spadły znacznie, a równocześnie wzrosły płace zarobkowe robotników rolnych i dochody dzierżawców.

Osobliwością republikańskiego Madrytu jest t. zw. guardia de asalto, t. j. milicja republikańska. Składa się ona z ochotników, uzbrojonych tylko w pałki gumowe. Lotne oddziały tej milicji w stroju cywilnym przewożone są w razie potrzeby autami ciężarowemi z miejsca na miejsce. J. M.

9-letni malec

schwytał podpalaczkę na gorącym uczynku.

Niewielka wieś Będusz w pow. zawierckim ma swego malca-bohatera.

Było to kilka miesięcy temu, kiedy rankiem nad wsią strzelił do góry słup ognia. Wieśniacy, zajęci swą robotą w polu i pobliskich stodołach, nie zauważyli jak słomiana strzecha niejakiego Kowalczyka stanęła nagle w płomieniach.

Widział to jednakże 9-letni Zbyszek Kitala, który zanim niebezpieczeństwo przybrało gorsze rozmiary, zaalarmował krzykiem najbliższych włościan, sam zaś pobiegł za pewną kobietą, przemykającą się chyłkiem z wiadrami wody między domostwami i zatrzymał ją dopóki nie nadeszła mu pomoc.

W międzyczasie ogień, który zagrażał przeniesieniem się na pobliskie domy z wyschniętemi od gorąca strzechami po bohaterskiej walce z żywiołem stłumiono. Kilku mężczyzn doznało lekkich oparzeń.

Po sprowadzeniu zatrzymanej na posterunek policji, 9-letni Zbyszek opowiedział, co widział: Kobieta z wiadrami podpaliła strzechę zapałkami i uciekła.

W podpalaczce poznano notoryczną złodziejkę 37-letnią Helenę Wałękę, wałęsającą się stale po pobliskich wsiach w celach kradzieży. Wałęka wypierała się początkowo, udając pozbawioną zmysłów, wkońcu się przyznała.

Podpaliła stodołę Kowalczyka z zemsty, gdyż Kowalczyk, przyłapawszy ją na kradzieży, oddał złodziejkę w ręce policji, przyczem podczas rewizji zabrano jej cały magazyn kradzionych rzeczy. Dzięki małemu Zbyszkowi wieś pozbyła się zbrodniarki, którą osadzono w więzieniu.

Onegdaj w sądzie okręgowym odbyła się przeciwko niej rozprawa. Wyrok zapadł na trzy lata więzienia z pozbawieniem praw.

KINO-TEATR „NOWOŚCI"
Dziś w środę 13-go kwietnia r. b. nieodwołalnie poraz ostatni!
„TRÓJKA"
W roli głównej:
Olga Czechowa, Schlettow i Michał Czechow
oraz jako nadprogram AUTO PANCERNE z Carlo Aldini. Wejście od 50 gr. Szczeg. w afisz.

Rozszalała lwica

na sali balowej.

W Cannes na Rivierze rozegrała się w jednym z najwytworniejszych lokali restauracyjnych straszliwa scena, która mogła pociągnąć za sobą katastrofalne skutki i nieobliczone następstwa. W salonach lokalu urządzony był wielki festyn-bal pod tytułem „Abisyńska ludowa zabawa". Dla podniesienia lokalnego kolorytu dekoracyjnego — ustawiono w środku sali klatkę z lwami, strzeżoną przez murzyna pogromcę. Mimo krzyku kilkuset zebranych osób i ogłuszających tonów jazzbandu, zwierzęta zachowały się spokojnie, póki podczas pauzy tanecznej jednej z dam nie przyszedł fatalny pomysł drażnienia zwierząt.

Zdenerwowana lwica rozbiła kratę klatki, przesadziła w skoku przegrodę i spadła na długi stół honorowy, stojący niedaleko klatki. Powstała nieopisana panika. Pisk, krzyki, mdlenie kobiet, chowanie się pod stoły, przepychanie się przez drzwi do wyjścia. Jedyną osobą, która nie straciła w danej chwili zimnej krwi, była lady Asquith, która brała udział w licznych polowaniach na lwy w Afryce. Mimo, że znajdowała się najbliżej lwicy, nie straciła przytomności i krzyknęła na orkiestrę, by zaczęła grać walca. Potem pobiegła na galerję i skierowała reflektor całą siłą światła w same oczy zwierzęcia, które całkiem oślepione, dało bez oporu ująć się przez pogromcę. Dzielnej Angielce zgotowała publiczność niezwykle burzliwą owację.

Z GIEŁDY.

Warszawa, 12-go kwietnia. Waluty. Dol St. Zjedn. 8.89 (sprzedaż 8.91, kupno 8.87).

Obroty mniej, niż średnie, tendencja niejedno lita. Banknoty dolarowe w obrotach pozagieldowych 8.89½—8.88½. Rubel złoty 4.88. Gram czystego złota 5.9244. Dewiza na Berlin w obrotach międzybankowych 211.70. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 210.39. Funt sterlingów (banknoty) w obrotach prywatnych 34.00.

Akcje. B. Polski 84.00; Lilpop 15.25.

Tendencja dla pożyczek państwowych i listów zastawnych słabsza. Obroty akcjami b. małe.

Tabela wygranych Loterji Państwowej.

W 25-ym dniu ciągnienia po 250 złotych wygrały numery następujące:

13 17 131 84 209 15 323 29 415 26 30 91 503 727 32 90 842 68 98 916 17 78 1059 62 71 151 84 242 54 95 307 50 66 74 410 544 713 42 803 910 2005 19 38 117 89 216 78 86 309 47 72 74 84 504 607 23 27 83 171 873 973 91 3016 58 194 215 98 319 65 71 411 12 50 51 96 638 97 797 857 60 84 4101 31 61 87 91 287 305 545 50 642 58 66 776 830 970 5079 103 52 254 59 438 49 61 71 544 627 784 92 826 64 916 50 68 6004 55 95 168 75 23 9 56 346 522 87 88 637 43 84 848 964 7046 60 92 146 48 70 268 86 335 479 596 778 993 8134 40 91 93 225 56 332 411 46 72 551 57 759 894 905 6 32 69 9049 56 91 263 78 365 418 81 571 650 871 10020 56 104 70 258 325 43 47 66 407 36 61 84 505 629 739 80 861 87 913 33 96 11000 93 208 13 319 401 580 609 20 47 80 83 713 837 910 20 83 12018 21 123 43 304 463 583 628 726 45 822 68 13060 128 46 94 212 44 66 354 636 879 969 14005 66 384 94 414 60 80 528 32 35 81 754 998 15056 125 230 34 49 72 77 317 463 73 95 532 63 600 786 844 84 972 16032 162 75 204 10 78 349 60 418 33 74 514 99 653 77 729 67 85 827 942 67 80 17030 50 120 207 12 306 24 65 98 463 522 98 643 62 98 760 801 999 18020 91 118 80 265 302 423 635 46 95 815 998 19007 13 142 202 26 404 26 82 544 683 734 804 957 72 97 20007 35 99 111 24 210 63 300 463 463 539 609 39 761 809 11 21049 120 56 67 871 408 33 540 706 801 929 22078 89 109 76 213 26 393 94 431 52 55 66 742 50 85 814 23236 565 85 95 681 85 825 55 91 24027 66 97 145 68 81 209 307 11 62 67 77 417 48 684 83 755 806 25022 243 99 622 708 62 894 994 26004 98 246 365 547 69 607 35 69 93 708 64 830 953 83 27004 182 245 381 74 428 515 620 708 48 55 920 31 62 91 28085 101 34 206 416 41 89 510 20 674 834 960 29052 59 106 14 61 249 508 20 645 59 72 78 706 38 80 63 85 826 43 50 84.

30010 17 41 45 77 190 96 233 56 70 302 13 415 33 38 73 83 98 538 87 601 9 91 742 880 90 926 86 31012 43 44 67 203 20 95 332 83 539 75 81 608 749 808 49 59 950 32025 116 51 84 338 403 519 76 741 918 29 55 73 33007 58 111 12 53 77 242 47 351 474 557 680 787 34050 117 64 216 18 51 514 80 601 50 77 800 80 35121 300 1 30 422 97 522 23 600 812 909 79 36338 61 84 419 22 64 73 675 81 97 727 38 46 805 90 95 37039 95 212 87 471 88 504 703 29 839 948 38042 46 358 453 98 513 72 97 618 40 826 955 39060 143 288 377 487 89 542 54 58 64 661 720 87 40 47 822 28 925 37 72 40117 49 99 426 500 2 61 84 614 26 32 36 750 841 41063 76 132 53 243 79 91 312 402 30 512 17 60 659 880 978 42070 74 98 118 27 201 28 44 305 573 629 92 702 12 807 929 43019 277 354 444 47 75 533 93 818 65 69 88 961 44098 104 25 26 34 201 324 402 4 11 26 578 684 70 708 819 84 972 78 90 45198 263 418 73 87 552 71 626 87 719 80 862 921 46053 69 322 73 426 31 48 64 509 30 626 43 793 47026 60 83 101 10 229 99 306 409 39 78 502 46 75 684 716 34 875 920 22 48 93 48018 90 104 5 21 219 322 409 15 502 81 606 36 706 27 843 94 905 30 49022 510 681 866 984 85 50015 29 75 76 271 78 365 99 435 598 657 715 18 823 904 51017 36 103 5 72 238 91 386 484 553 57 74 662 97 746 52043 107 28 51 243 320 33 414 19 48 51 90 546 614 53 94 883 993 53023 152 210 33 419 42 607 57 789 823 904 54051 98 141 84 84 244 68 4 30 505 16 38 813 76 968 55073 138 72 288 300 2 13 414 22 49 630 45 68 93 797 803 16 945 56209 70 93 424 500 83 84 732 57022 134 35 57 64 299 530 60 600 67 701 58 881 84 915 58034 48 143 66 215 49 321 457 590 682 93 779 958 99 59311 38 48 523 28.

60108 49 76 93 234 349 70 78 501 96 651 55 89 773 93 814 31 995 61010 199 274 78 362 90 542 76 73 643 52 736 73 867 62081 102 23 336 69 439 89 522 67 68 80 85 702 13 25 57 83 853 56 65 85 943 64 63172 367 535 98 921 22 31 77 64013 46 56 119 20 236 99 303 50 70 96 408 9 64 88 506 603 803 81 65090 212 99 320 39 65 412 51 55 60 69 543 639 755 810 62 946 66015 44 113 32 531 70 727 36 90 846 928 93 67115 303 71 424 541 784 855 73 68008 64 172 93 206 20 48 318 78 79 436 573 77 863 57 89 95 724 46 92 938 69034 88 95 124 86 272 428 48 642 778 79 96 884 70188 263 302 31 76 425 84 843 771 88 803 96 990 97 98 71011 21 36 127 84 86 349 442 574 77 83 651 828 81 83 911 57 78 72003 18 96 117 37 71 504 61 88 725 822 906 73189 244 67 83 87 323 72 599 736 803 23 82 74033 170 276 304 72 404 27 41 93 95 562 79 604 55 59 78 765 873 935 75 75062 64 259 73 74 79 88 352 438 96 597 741 805 56 58 951 85 76031 97 152 288 77 313 421 47 572 679 823 901 85 77030 38 102 95 365 438 81 78021 25 332 452 94 555 69 615 796 869 917 40 94 79056 94 106 31 68 250 70 80 352 561 73 703 896 958 79 80090 267 324 38 54 85 410 32 517 73 611 711 33 40 45 970 81002 112 71 213 310 32 87 472 534 634 57 792 904 82058 100 19 209 13 89 383 470 89 508 13 643 95 736 65 72 81 825 29 34 54 76 902 14 83085 225 49 339 57 66 434 69 95 541 54 628 67 714 48 86 99 858 66 70 87 969 84165 88 355 404 45 85 569 606 722 55 928 69 85086 92 244 55 351 57 88 91 427 72 747 59 825 53 54 72 930 86048 255 60 76 436 50 608 20 736 37 49 806 78 81 905 44 87004 81 409 27 582 789 809 20 36 905 88021 122 29 30 440 511 48 53 54 670 747 845 909 44 56 89135 216 53 302 18 507 603 42 739 806 13.

90005 24 84 111 16 64 245 46 71 307 73 77 610 34 98 706 803 39 86 91086 682 774 834 986 87 98 92039 143 74 202 54 358 526 31 646 62 76 871 75 91 935 43 67 93089 231 44 316 66 451 642 44 906 66 94051 150 203 45 312 458 634 63 89 823 77 941 46 95145 207 57 77 395 406 10 32 93 585 644 710 14 28 818 22 24 53 974 96031 62 158 323 77 422 73 989 97076 108 202 314 421 26 504 17 68 706 25 63 880 980 98000 6 31 139 227 441 68 80 551 611 739 99 815 99006 24 159 232 67 98 356 570 83 612 783 871 100024 39 104 226 46 337 485 862 925 32 79 101058 103 19 40 205 29 302 74 768 81 93 881 102010 158 82 330 56 516 70 677 882 951 103015 27 154 257 341 72 426 62 554 65 731 927 104012 32 73 162 240 42 95 342 69 675 737 89 810 959 105054 128 82 235 406 526 81 870 106019 30 103 260 314 416 29 57 644 718 93 817 89 960 107092 165 202 68 406 55 526 30 33 57 77 683 720 828 948 56 108017 70 158 90 222 95 98 335 82 438 583 77 805 55 963 109123 98 216 71 310 11 76 441 93 526 765 859 901 36 94 110020 44 147 219 304 64 544 47 603 34 727 816 80 111021 82 106 71 236 83 404 783 802 40 50 112134 254 74 88 431 576 646 711 74 864 925 113002 27 184 217 48 313 37 449 59 70 526 662 823 26 29 927 114115 220 375 438 536 79 607 22 44 65 727 865 115020 85 163 91 234 80 347 555 65 681 796 831 94 97 116227 63 559 76 622 712 22 47 835 58 63 931 39 75 117148 56 202 33 420 25 65 88 807 722 833 37 118205 309 95 421 521 36 39 43 793 802 8 68 964 119030 54 127 80 208 99 354 755 82 840 925 43.

120086 167 440 571 610 77 710 40 819 53 121079 226 32 37 74 92 314 60 90 444 604 88 711 40 67 98 823 45 920 23 45 46 122013 48 190 233 46 84 89 611 21 27 36 91 123054 80 111 48 261 322 86 444 62 79 86 852 904 124031 108 229 301 30 44 59 524 669 834 43 58 125064 339 72 73 557 755 71 85 99 98 986 95 126103 87 206 72 306 52 98 550 624 82 706 78 986 127080 140 94 298 346 77 458 87 523 38 94 612 708 86 842 50 89 970 128303 75 561 717 34 129055 188 223 32 36 60 383 487 525 29 794 846 49 60 79 968 88 130049 60 207 71 85 307 56 434 94 530 32 617 29 740 83 923 131021 298 438 89 90 523 72 75 642 71 722 813 902 132453 517 28 615 86 891 133163 274 94 473 503 47 715 900 22 27 35 134064 109 245 89 335 619 42 760 803 60 95 94158 135112 17 279 91 475 506 29 42 96 604 20 721 35 67 93 889 920 35 136149 87 227 63 345 66 449 590 766 837 932 137054 214 376 454 606 87 718 33 821 28 83 138023 66 246 341 400 35 55 60 88 91 542 71 98 600 741 811 41 918 19 139059 183 90 504 63 673 769 802 10 38 74 908 18 27 140011 35 94 132 236 53 320 23 77 94 461 646 83 830 52 141228 82 417 47 518 645 66 96 782 826 89 936 142056 91 176 90 99 235 318 57 69 476 514 789 812 40 907 48 143032 40 318 415 736 808 952 64 74 144039 82 239 334 439 49 75 563 628 723 41 64 850 96 145061 109 82 226 351 96 410 556 656 77 750 919 146030 280 416 34 60 71 540 645 749 74 80 887 923 82 61 81 147020 109 246 331 70 82 448 554 64 69 83 98 630 61 729 810 942 148136 325 39 70 413 72 705 57 61 807 149029 34 36 149 70 89 202 86 66 349 434 95 96 98 543 74 883.

150036 42 73 205 44 89 308 9 36 54 65 444 502 85 621 48 71 727 81 862 151067 142 45 66 254 364 417 69 513 22 632 701 825 31 908 12 152029 84 133 249 341 73 457 522 987 153009 78 152 66 241 502 669 767 841 999 154009 21 48 66 102 17 18 229 466 532 639 711 814 24 77 910 13 39 155006 71 93 137 205 358 64 84 402 39 575 83 90 617 776 854 974 156257 405 504 35 610 57 68 98 737 62 98 885 157016 45 66 98 196 238 59 350 90 502 99 632 40 795 915 158084 95 255 300 86 88 96 465 544 62 617 86 729 47 830 54 72 76 999 159034 174 260 360 401 17 81 588 705 29 34 865 905.

Kolektura ANTONIEGO EGERA w Częstochowie, Aleja I Nr. 14 wypłaca wygrane zamienia stawki. W każdej chwili można tam sprawdzić bezpłatnie urzędową tabelę ciągnienia.

Nowy uniform francuskich marynarzy. Marynarka francuska otrzymała nowy, zmieniony uniform. — Na ilustracji naszej widzimy kapitana fregaty w nowem umundurowaniu.

Ze świata.

(X) **W dobie rozbrojenia.** Podczas dorocznego zjazdu Związku zakładów metalurgicznych w Streffieldzie, prezes tego Związku, sir Robert Hadfield, oświadczył, że udoskonalenie w Anglji wyrobu pocisków działowych umożliwiło wyrabianie obecnie pocisków, które są w stanie przebić z odległości 16 kilometrów najsilniejsze pancerze okrętowe, grubości przeszło 30 centymetrów, pod kątem 30 stopni.

Nowy ten wynalazek — dodał mówca — zapewnia Anglji przewagę nad innemi mocarstwami pod względem skuteczności artylerji. A jednocześnie konferencja rozbrojeniowa w Genewie głowi się nad sposobami uniemożliwienia wojen!

Ale widocznie Anglicy wierni są przysłowiu łacińskiemu: Si vis pacem para bellum.

(X) **Posąg Chrystusa na szczycie Mont Blanc.** Z Paryża donoszą, że na jednym ze szczytów Mont Blanc (Sommet des Houches), nad Chamonix, ma być wzniesiony dwudziestokilkometrowy posąg — Chrystusa-Króla.

W podstawie tego posągu ma być pomieszczona kaplica z tablicą wspominającą, że Pius XI, jeszcze jako ksiądz Achiles Ratti, wspinał się na szczyt tej góry.

Biskup z Annecy projekt już akceptował. Posąg wykona rzeźbiarz Serraz, a budową całego pomnika zajmie się architekt Barbier.

(X) **Hygjena duchowa Goethego.** Nikt z tych, którzy znali przyzwyczajenia największego poety niemieckiego, ani też ci, którzy czytali przykuwające uwagę — wspomnienia ostatniego lekarza Goethego, radcy dworu, d-ra Vogela, nie mogą twierdzić, aby Goethe prowadził życie hygjeniczne według pojęć dzisiejszych, choć, tak często sławiony był, jako prawdziwy „sztukmistrz życia" (Lebenskünstler).

Pod względem jedzenia, używania napojów alkoholowych, zamiłowania do światła i czystego powietrza wielki poeta nie mógł zgoła służyć za przykład. Zato był wprost przykładnym, gdy chodziło o to, co dzisiaj nazywamy hygjeną duchową.

Gdy zabierał się do spełniania zadań, nakładanych mu przez codzienne potrzeby życiowe, lub przez genjusz twórczy, to zawsze poświęcał jej wszystkie swe siły, nigdy jednak sił tych nie nadużywał, nie był rabusiem własnego organizmu. Pozwalał sobie często na krótsze lub dłuższe przerwy. Głęboka zaś znajomość natury własnej kierowała nim zawsze trafnie w przypadkach poważnych. Choć tak chętnie i łatwo poddawał się nawet w wieku sędziwym radości życia, to jednak potrafił powstrzymywać się i ograniczać, gdy czuł, że niebezpieczeństwo zagraża jego organizmowi.

Pod tym względem Goethego można było uważać za jednego z najzdrowszych ludzi. Jak wiadomo, umarł, przeżywszy 83 lata.

(X) **Wieloryb przy ujściu Elby.** Do ujścia Elby przypłynął w tych dniach wieloryb, którego sprowadzono do Hamburga w obecności licznego tłumu ciekawych. Wieloryb jest długości 8 mtr. i waży 6.000 klg.

(X) **Powrót do pracy ręcznej.** Na ciekawy eksperyment zdecydowała się jedna z monachijskich fabryk wyrobów tytoniowych, postanowiwszy powrócić do pracy ręcznej zamiast maszynowej.

Fabryka powyższa dąży przez ten eksperyment z jednej strony do zmniejszenia bezrobocia, z drugiej zaś — do polepszenia i potanienia swych wyrobów, przyczem liczy, że rząd bawarski poprze jej usiłowania przez zmniejszenie fabryce podatków.

Do pracy stanęło kilkaset robotnic, a fabryki niemieckie z ciekawością oczekują na wyniki tego nawrotu do pracy ręcznej, jeżeli bowiem będzie miał powodzenie, to znajdzie zapewne naśladowców także w innych gałęziach przemysłu.

(X) **A jednak czasem „pończocha" lepsza od banku.** W jednym ze szpitali nowojorskich zmarła na zapalenie płuc 93-letnia Joanna Wood, pozostawiając majątek w kwocie miljona złotych. Była ona niegdyś znaną pięknością nowojorską i na jednym z balów zwróciła na siebie uwagę ówczesnego księcia Walji, późniejszego króla Edwarda VII.

Mąż jej był właścicielem jednego z największych dzienników nowojorskich, który sprzedała po jego śmierci za 345 tys. dolarów.

Podczas paniki finansowej w roku 1907 pani Wood podjęła pieniądze z banku i przechowała je w domu. Dzięki temu na różnych kryzysach giełdowych nie straciła ani grosza. Uchodziła za biedną, gdyż mieszkała w jednym pokoiku i sama gotowała sobie strawę. Dopiero, gdy zachorowała okazało się, że jest miljonerką.

Kobiety hinduskie odziane w białe szaty każdego niedzielnego poranku zbierają się i salutują po wojskowemu sztandar, zaznaczając w ten sposób swój udział w biernym oporze przeciwko rządowi angielskiemu. Urzędowe oddawanie czci sztandarowi hinduskiemu jest przez Anglików surowo zakazane i karane aresztem.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

CZWARTEK, 14 KWIETNIA.

Warszawa — fala 1411,8 m. moc 120 kw.

11'20 Komunikat meteor. dla lotnictwa, 11'45 Przegląd bież. prasy polsk. 11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Komunikat meteorolog. 12'15 Odczyt roln. 12'35 Koncert szk. z Filh. War. 14'45 Muzyka gramof. 15'05 Komunikat gospod. i giełda pieniężna. 15'15 Komunikat L. O. P. P. 15'25 Odczyt dla maturzystów. 15'45 Komunikaty rybackie. 15'50 Program dla dzieci. 16'20 Lekcja języka francuskiego. 16'40 Muzyka gramofonowa. 17'10 Odczyt z Krakowa. 17'35 Koncert kamer. 18'50 Rozmait. 19'15 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19'30 Wiadomości sport. 19'35 Muzyka gramof. 19'45 Prasowy dziennik radjowy. 20'00 Feljeton. 20'15 Muzyka lekka. 20'45 Słuchowisko. 22'15 Dodatek do pras. dz. radj. 22'20 Koncert fortep. 22'50 Komunikaty. 23'00 Muzyka taneczna.

CZWARTEK, 14 KWIETNIA.

Katowice — fala 408,7 m. moc 12 kw.

11'45 Przegląd bieżącej prasy polsk. z Warsz. 11'58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z Krakowa. 12'10—14'00 Transm. z Warsz. 14'55 Kom. gosp. 15'05—16'40 Transm. z Warszawy. 16'40 Muzyka gramofon. 17'10 Odczyt z Krakowa. 17'35 Koncert z Warsz. 18'50 Rozmaitości. 19'05 Odcinek powieściowy. 19'20 Odczyt. 19'40 Komunikaty harcerskie. 19'45—24'00 Transm. z Warszawy.

Kto musi cierpieć władzę nie mów, że jej słucha;
Bóg czasem daje władzę w ręce złego ducha.

Mickiewicz.

HUGO BETTAUER. 6.

PIĘTNO RASY

Nadchodził lipiec upalny, o nocach nieznośnie gorących, a roje moskitów uniemożliwiały przebywanie poza domem. Cała terasa i wszystkie okna zostały zamknięte drucianemi siatkami, prócz tego czarni służący poruszali nieustannie kadzielnicami, by odpędzić krwiożerczych natrętów, podczas gdy mieszkańcy spoczywali na leżakach, popijając napoje z lodem.

Lipiec przyniósł atoli także nową falę życia do Irwingtonu. Wyższe uczelnie zamknięto bezpośrednio przed świętem niepodległości, a studjujący synowie i kuzyni zjechali na wywczasy do krewnych na Południe. O żadnym sporcie w ciągu dnia nie było mowy, ale młodzieki bujali się w fotelach biegunowych, napełniali knajpy i nawiązywali krótkotrwałe flirciki, wieczorem zaś urządzali pijatykę, kończącą się zazwyczaj awanturą z murzynami.

Nie kryjąc się zgoła z instynktami rasowymi nienawidzili College-Boys, czarnych, biegając natomiast za młodemi murzynkami, które uważali za zwierzynę bezpańską. A zwierzyna ta nie zawsze uciekała przed myśliwym. Fatalne warunki życia w Stanach południowych obniżyły bardzo poziom moralny kobiet czarnych, które czuły się wielce zaszczycone zbliżeniem białego, zwłaszcza jeśli to był człowiek z towarzystwa.

Młodzi gentlemeni wałęsali się nocami chętnie po ulicach miasteczka, napastowali murzynów, którzy nie zdołali im na czas zejść z drogi, bili ich bezlitościwie pod pozorem zuchwałych uwag, jakie mieli wygłaszać, a nawet odprawiali sądy, śledząc rzekome kradzieże popełnione przez czarnych, czyhając na sposobność ulubionego obsmarowania smołą i wytarzania w pierzu.

Pewnego dnia zginęło z domu pułkownika Whilcoxa parę kur rasowych, które posiadały przez to pewną wartość. Wakacyjna młodzież Irwingtonu wzięła niezwłocznie sprawę w ręce swoje. Wzięty do pomocy foksterjer odnalazł ślad i zaprowadził rzeszę około dwudziestu młodzików do chaty murzyńskiej, gdzie rodzina zasiadła właśnie do wyśmienitej zupy z kury. Natychmiast złożono sąd doraźny, skazując gospodarza na smołowanie. Rozebrano biedaka, zanurzono w smole, potem zaś wytarzawszy go w pierzu i odpadkach bawełny, pędzono biczami po ulicach.

Profesor Zeller był przypadkowo świadkiem tej sceny, która go oburzyła do głębi. Nie mógł jednak, jako cudzoziemiec interwenjować. Przekonał się z wielką odrazą, że starzy murzyni i dzieci, wespół z białymi urągali nieszczęśnikowi i bili go. Za chwilę zaś napotkał gromadkę młodych murzynów, o wyrazie nacechowanym bezsilną nienawiścią i wściekłością. Twarze mieli błękitnawe z oburzenia. Cudzoziemiec usłyszał mimochodem słowa:

— Przyjdzie czas, kiedy będziemy smolić białe psy w ich krwi własnej.

Wieczorem odbyło się na terasie pułkownika Whilcoxa wielkie przyjęcie, w którem wzięli udział wszyscy niemal studenci i chlubili się sztuczką wyprawioną domniemanemu złodziejowi. Nie mogąc wytrzymać, dał Zeller w ostrych słowach wyraz odrazy do tego rodzaju wymiaru sprawiedliwości. Starsi milczeli z zakłopotaniem, młodzi jeli protestować, padło nawet kilka wzmianek o głupim sentymentaliźmie europejskim, oraz innych złośliwostek, a Zeller oświadczył, kładąc kres rozmowie:

— Kto sieje nienawiść, takież same zbierze plony. Panowie czynicie to w mierze nazbyt wielkiej. Wierzajcie mi, że w ten sposób nie można załatwiać spraw ludów i ras. Nie możecie wygnać, ni wytępić murzynów, przeto należy wytworzyć jakiś modus vivendi. Smołowanie i tarzanie w pierzu uznałbym dopiero, gdyby zostało zamieszczone w kodeksie karnym i dotyczyło także złodziei białych.

* * *

Nastrój został zepsuty, ogólna rozmowa ustała, a uczony czuł, że jest tu zbyteczny. Mimo że piękna pani domu chciała go wciągnąć w rozmowę, kładąc raz poraz dłoń na jego ramieniu, wrócił wcześnie do swego pokoju. Było tu jednak gorąco i duszno, podczas gdy od morza płynął rzeźwiący, wschodni wiatr. Zeller włożył tedy swój kapelusz panamski i, nie chcąc zostać spostrzeżonym, wyszedł z domu małą furtką ogrodową.

Orzeźwiony powiewem, kroczył szybko ścieżką polną, biegnącą przez bezkreśne plantacje bawełny niemal równo legle z drogą jezdną. Piękne dęby amerykańskie otaczały ścieżkę, wiodącą ku miastu, księżyc świecił jaskrawo, koniki polne ćwierkały nienaturalnie głośno, a profesor uczuł tęsknotę za ojczyzną.

Zdobył sobie niezawodnie opinję niemiłego gościa, uraził gospodarzy i dlatego zbytecznym był już dalszy jego pobyt tutaj. Mimo, że pułkownik nie dał mu poznać swej niechęci, byłoby brakiem poczucia taktu, gdyby się na tem opierał, zostając w miejscu, gdzie się zjawiło nieporozumienie. Także piękna Harriet była powodem szybkiego możliwie wycofania się z cudownego ogrodu pułkownika. Zeller nie był zarozumiały, wiedział jednak, że Mr. Whilcox zdecydowana jest przekroczyć szeroko i tak zakreślone granice flirtu amerykańskiego. I to właśnie z nim, dlatego że nie był przeciętnym, pełnym przesądów Amerykaninem. Czyż miał kłamać nikczemnie, czyż stanąć wobec katastrofalnej sytuacji, gdyby popędliwy pułkownik powziął podejrzenie? Najlepiej wynosić się coprędzej.

Ścieżka zbiegała się z drogą, tuż pod chatą murzyna Sampsona. Nagle, jakby z pod ziemi wyskakując, stanęła przed nim młoda Karola, której piękność i wdzięk zauważył w chwili przyjazdu. Pozdrowił ją kilku słowami, pytając czy się nie lęka wychodzić nocą na drogę. Zaprzeczyła gestem głowy, przyczem rozpuszczone włosy nakryły jej twarz i rzekła melodyjnym głosem:

(D. c. n.).

Reklama jest dźwignią przemysłu i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klijentelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim", najpoczytniejszym miejscowym organie prasy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! — Dział drobnych ogłoszeń poczynając od 1 zł. 50 groszy. — Ceny prenumeraty i ogłoszeń na I. kol.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. — Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie. — Do numerów świątecznych i niedzielnych pożądane w interesie klijenteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były nadawane w przeddzień do godziny 10-ej rano.

Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki i nie obowiązują Administracje do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. — Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalają na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telef.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI. Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego".